

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 28.
1940. február 7., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Perioade sub No. 10/1-1938, Trih. Arad.

Mátyás, az igazságos

Erdélyben született, abban az egykori kinoses városban, hol ma is a város legszebb kiképzési Főterén áll halhatatlan emlékműve, Fadrusz János zsenijének érbeöntött kifejezője; a nagy renaissance-király lovasszobra, Erdély ma is a kulturtörténelmi kötelesség, hogy születésének félezredéves évfordulójának évében az a magyarság, amely magáénak vallhatta őt, az ugyancsak erdélyi Szilágyi Erzsébet zseniális gyermekét, kegyelettel gyujtsa meg az emlékezés szövétének államférfiúi nagysága és uralkodói kiemelkedő erényeinek emlékének.

Ki ne ismerné a gótikus ivezetű, ósdi százszázad, amely a kolozsvári Óvár egyik kis uccájának szögletén ma is áll. Zala György művész emléktáblájának bronzreliefje őrzí az örökkévalóságnak szánt sorokat: ebben a házban született korának egyik legnagyobb uralkodója, Mátyás, kit népe nevezett „igazságosnak”. Lehet-e szebb és örökkévalóbb ajándék ennél, amit egy nép bálványozott uralkodójának adhat.?

Ötszáz esztendő távlatában különös értelemmel ragvog szemeink előtt a nagy király alakja, aki birodalmát kovacsolt össze a töröktől, némettől, csehtől fenyegetett dunamenti földön. Ugyanazokkal a politikai módszerekkel, amelyek — félvezred után is, — egyedül látszanak ma is biztosítani a dunamenti népek életének háborítatlanságát. Pompásan értett hozzá, hogy diplomáciaja egymás ellen és egymással szemben egy állíthassa az országra törő küléröket, hogy azok végül is egymást tépiék s ne a közöttük lévő. Kora legmodernebb hadseregét teremtette meg, mert tudta, hogy csakis állandó jellegű, jól kiképzett hadsereg adja a legmegdöntetlenebb biztonsági garanciát; de ugyanekkor nem csörtette se kelet, se nyugat felé kardját, melynek erejét, ha kellett, nem késlekedett megmutatni sem. Am volt gondja rá, hogy ugyanekkor a Muzsák is hajlékot találhassanak az országban. A kora-renaissance legnagyobb tudósait, leghíresebb könyv-íróit gyujtotta udvarába s a könyveit, amiket ezerszámra csináltatott, az európai műveltség iránytmutató kufforrásai voltak, a legpompásabb keretekben. A Corvinák százait pusztították el a dunamenti birodalom összeomlását követő viharos idők: de az a pár is, ami török szultán udvarában, francia és angol gyujtók polcain megmaradt belőlük, a maga bibliofil és kulturhistóriai értékén túlmenőleg is az erdélyi magyar kultúra ragyogásának örökértékű mérföldköve marad.

Mátyás király, az erdélyi magyar szellemiség megtestesítőjeként lép elének a félezredéves jubileum hatalmas távlatából. Ha ennek a nagyszerű egyéniségnek összetevő értékeire gondolunk és mai világszemléletj szempontjainkon át mérjük le gigantikus szellemtörténeti arányait, úgy megértjük, hogy miért éppen Erdély földje lett a további évszázadok során a vallásszabadság és a gondolat szabadságának világszerte ismert, menedéke. A népmesék körülrajongott, legendás hősről így foszlik le a legendák aranypora, a baladák himes varázsa, hogy vassisakos, markáns arcéléről a világpolitikus félezredévekre világító határozottságát, céltudatosságát és csalahatatlán biztonságát leolvashassuk. Mátyás, az igazságos, az igazságosság és a tárgyilagosság demokratikus állampolitikai érvényesülését testesítette meg félvezredéssel ezelőtt egy olyan birodalom keretei között, amelynek tisztl többféle fajú népe vallotta uralkodójául. Az igazság mindenek fölött, — hirdette abban a világpolitikai korszakban, amikor Niccolò Macchiavelli könyve nyomta rá a maga sajátos bélyegét az iránytszabó agyakra, mint ahogyan ma is vannak könyvek, amelyeknek

A Balkán-értekezlet határozatainak hatása a nagypolitikában

A „Berliner Börsenzeitung” figyelmeztetése — Jugoszlávia és Magyarország új viszonya

Saracsoglu kihallgatása Boris bolgár királynál

London. A most lefolyt balkáni konferencia kapcsán az angol lapok felhívják a figyelmet arra, hogy Németország minden módon igyekezett befolyásolni a résztvevőket semlegességük megőrzésére. A lapok idézik a „Berliner Börsenzeitung” tegnapi cikkét, amely többek között a következőket mondja:

— A semlegesség megőrzése a Balkán és Délkelet-Európa államai számára a legjobb üzlet és a legokosabb, amit a mostani körülmények között cselekedhetnek. Ha a józan ész tanácsa ellenére belesodródának a háboruba, városaik elpusztulnának és földjeik sivataggá változnának át. Jól fontolják meg elhatározásukat és csak saját érdekeiket tartják szem előtt. Németország és szövetségese, Oroszország távol akarják tartani a háborút a Balkánról, de ha valamelyik állam mégis letérne a semlegesség útjáról, ne felejtse el, hogy a világ két leghatalmasabb nemzetével találja szemben magát.

Jugoszlávia új jogosultsága

Belgrádból jelentik: Egyik budapesti hetfői lap kiküldött munkatársa azt jelenti, hogy a belgrádi értekezlet Jugoszláviának külön megengedte, hogy bármikor tetszés szerint szerződést kössön Magyarországgal. A hivatalos jelentésben erről nincs szó, a tudósító szerint ez a tulajdonképeni szenzációja a Balkán-értekezletnek.

Németország elégedett

Berlin. (Rador.) A Berliner Börsenzeitung közli a moszkvai Pravda cikkét, amely arról szól, hogy Németország és a balti-államok közötti gazdasági összeköttetést, amelynek rendkívüli fontossága eivitathatatlan, nem sikerült a nyugati nagyhatalmaknak megzavarni és nem sikerült a Balkán országait háboruba sodorni. A mi a belgrádi konferencia eredményét illeti, a lap megállapítja, hogy azzal Németország teljesen meg van elégedve és Európa ezen részében a béke, a biztonság és a népek fejlődése zavartalan.

A Deutsche Allgemeine Zeitung ezeket írja: A Belgrádban tanácskozásra összeült négy hatalom külügyminiszterei kinvitatkoztatták abbéli szilárd elhatározásukat, hogy továbbra

is fenntartják békekészségüket és megkímélik a háborútól Európának ezt a részét. A négy ország külügyminisztereit csak üdvözölni lehet abból az alkalomból, hogy ezt a szép eredményt sikerült elérniök.

Magyarország álláspontja változatlan

Róma. A Stampa című lap budapesti tudósítója a következőket jelenti:

— Magyarország magatartása a balkáni értekezlettel kapcsolatban nem szenvedett változást, mert Magyarország szempontjából a konferenciának nincsen gyakorlati jelentősége. Budapest kárára semmi sem történt. A magyar fővárosban megelegetéssel állapítják meg, hogy Róma politikája kedvező befolyást gyakorolt Jugoszlávia magatartására, melyet nagy körültekintés és óvatosság jellemez.

A Német Távirati Iroda jelenti Budapestről: Mértékadó magyar politikai körökben a Balkán-szövetség most lefolyt tanácskozásainak megítélésében nagy tartózkodást tanusítanak. Budapesten az a meggyőződés alakult ki, hogy Magyarország viszonya déli és keleti szomszédaihoz az értekezlet következtében nem változott meg. Magyarországnak a Balkán-szövetség irányában elfoglalt magatartása semmilyen sem változtatott a Magyarország és Jugoszlávia közötti jó viszonyon és remélik, hogy ez a jóviszony továbbra is értékes elem lesz a Duna-vidék megbékélésének.

Leon Blum

a „tisztulás folyamatairól”

Páris. (Rador.) A kedden megjelent francia lapok cikkeikben továbbra is élénken foglalkoznak a balkáni konferencia eredményeivel. Leon Blum a Populaireben rámutatott arra, hogy Románia nem érzi fenyegetve magát, sőt azt lehetne állítani, hogy Délkelet-Európában bizonyos tisztulási folyamat indult meg. A lap ezután rámutat Olaszország diplomáciai tevékenységére, valamint Törökország fontos szerepére, amelyet a Balkán-államok és Bulgária közötti viszony megjavítása terén játszott. Az Excelsior megállapítja, hogy Románia a hadviselő államok közötti igazságos egyensúly politikáját tette magáévá, de nem

több százmillió példányszáma ellenállhatatlanul ejti meg a befolyásolható és az önálló gondolkodástól mindenkor idegenkedő agyakat. Ime, éppen itt mutatkozik a legszembeeszköbben a kimagasló egyéniség és a korszakteremtő államférfiúi nagyság ereje: önmagából nem mozdítatja ki sem az olasz, francia, német fejedelmek példája, sem a csábító korszellelem, amely hamvas barackba rejtett halálos mérget és illatos fűgérőntő áriumot. Egyénisége győzedelmeskedett saját kora szellemén, melyből kiemelkedni tudott

s csak pusztulása után teliesedhetett be birodalma fölött is ugyanaz a végzet, amely az egész renaissance-ragvogás végzete lett.

Erdély népei ma hódolatteljes szívvel állanak a szülőföldön megőrzött kis kolozsvári ház körül, hogy lerohassák az újra felfedezett nagyság iránti tiszteletük és csodálatuk áldozatát. Mátyás, az igazságos így élte túl a félezredévet a történelemben és így marad örökértékű nagyság a leghatalmasabb erő, a népeinek hálás szívében élő kegyelet megtartó szeretetében.

szünt meg védekezési intézkedéseket tenni valamennyi határán. A L'Aube azt írja, hogy Európát a háború után újból rekonstruálhatják és ehhez nincs szükség a Balkán-államok tényleges segítségére.

Newyork. (Rador.) A belgrádi konferencia eredményével foglalkozik a Newyork Times és azt írja, hogy a Balkán-államok megértették azt, hogy érdekeikben áll az egység. Ahelyett, hogy veszekedjenek egymással, mint egykor, a Balkán-államok beigazolták, hogy az egységesség jelentőségével tisztában vannak.

„Olaszország Balkán-állammá vált...?”

Berlin. (Rador.) A német sajtó is tovább foglalkozik a Balkán-konferenciával és a Völkischer Beobachter azt írja, hogy Németország ismét beigazolta, hogy a Balkán-államok békéjét tiszteletben tartja, mert német mértékadó körökben nem kívánják a háború kiterjesztését. Olaszország is Balkán állammá vált áltál, hogy Albániát magához csatolta és

A török külügyminiszter látogatása a bolgár királynál

Szófia. Szaradzsoğlu török külügyminiszter Nisből jövet kedden reggel megérkezett Szófiába. Az állomásen Klosselvanoff bolgár miniszterelnök és külügyminiszter, valamint több

ép ugy érdekeiben áll, mint Németországnak, hogy a Balkán-félszigeten a békét fenntartsák. A Frankfurter Zeitung bírálja a nyugati hatalmaknak azt a kísérletét, amellyel a Balkán-félszigetet Németország elleni hadszíntérré akarták változtatni, illetve meg akarták akadályozni, hogy Németország gazdasági összeköttetéseit fenntartsa Délkelet-Európában,

magasrangú személyiség fogadta a török vendéget. Szaradzsoğlu a fogadás után a török követségre hivatott, ezután pedig kihallgatáson jelent meg Boris bolgár király előtt.

Ismét véresen visszaverték a finnek az orosz támadást!

Német diplomáciai akció indult a szovjet-finn háború befejezése érdekében — Bombák robbantak újra Londonban

Helsinki. A Havas hírszolgálati iroda tudósítója helyzetképet közöl a finn hadszíntérről. E szerint a Ladoga-tónál megindított szovjet offenzívát a finnek megállították, sőt több helyen ellentámadásba mentek át. Egyes helyeken azonban még mindig igen nagy a szovjetcsapatok nyomása. A karéliai félszigeten a finn csapatok visszafoglaltak két zászlóalj löny katonasággal olyan hadászati pontokat, amelyeket az oroszok annak idején igen nagy áldozatok árán foglaltak el. Az oroszok az itt folyó harcok során 500 embert veszítettek halottakban és sebesültekben, a finnek 3 harciocsót, 4 ágyút és 30 gépfegyvert zsákmányoltak. A finn légraj is eredményes te-

vékenységet fejtett ki. A finn repülőgépek 13 szovjetgépet lőttek le. A Havas hírszolgálati iroda szerint a finn hivatalos harctéri jelentés nem említi a 18. szovjet hadosztály bekerítését és megsemmisítését, hanem csak arról számol be, hogy a finnek két zászlóalj löny orosz katonaságot bekerítettek és megsemmisítettek.

A Német Távirati Iroda közli a leningrádi katonai körzet vezérkarának hivatalos harctéri jelentését, amely szerint a frontokon főleg felderítő tevékenység és gyenge tüzéségi tűz folyik. A Ladoga-tótól északkeletre a gyalogság áll harcban egymással.

Pekka Niemul síjárórjének hőstette

Helsinki. A Ladoga-tótól északra folyó küzdelem a finnek győzelmével végződött. A csatározások a finn—orsz határnál folytak le, sőt egyes finn osztagok elfoglalták az egyik szovjetterületen lévő orosz támaszpontot. A finn síjárók csodával határos teljesítményéről újabb jelentést adtak ki. Az a síjáró, amelynek vezetője Pekka Niemul világbajnok, újabb sikereket ért el. Pekka Niemul 1937-ben 50 kilométeres teljesítményével a gyors-sielés világbajnoksá-

gát nyerte meg, míg 1938-ban a legnagyobb norvég díjat kapta kivételes teljesítményéért. A világbajnok csapata élén mélyen behatolt szovjet területre, ahol egy nagyobb elleneséges csapattal találkozott, Pekka Niemul sortűzet vezényelt és mire az oroszok támadásra felkészültek, elszárguldtak. A finn síjáró a szovjet utánpótlási osztagokban nagy pusztítást végzett és több fontos raktárt megsemmisített.

Új korosztályokat mozgósított a szovjet

Moszkva. A szovjet kormány zászló alá hívta az 1920. és 21-es évfolyamokhoz tartozó ifjakat.

A Havas hírszolgálati iroda úgy értesült, hogy a szovjet hadvezetőség szibériai, moszkvai és ukrainai csapatokat szállít a finn hadszíntérré és ezeket a csapatokat is harcra vezetik a Mannerheim-vonal áttörésére meginduló nagy orosz offenzívában.

Berlin. A Német Távirati Iroda jelentése szerint a szoviet orosz csapatok eitörnyös

különítményeket vetnek harcra. Az ilyen különítmények a front mögött éjjel és nappal ereszkednek le és egy-egy különítmény egy tisztból és öt löny legénységből áll. Rövid hullámu rádióval és önműködő fegyverekkel vannak felszerelve. A tegnapi légitámadások különösen Turku és Stanizár ellen irányultak, de Viipurit is órákon át bombázták. A Ladoga-tótól északkeletre még tartanak a harcok. Az előretolt őrseget repülőgépek segítségével élelmezik.

Németország véget kíván vetni a finn-szovjet háborúskodásnak?

Párisból jelentik: A Havas távirati ügynökség közli: A Dagens Nyheter berlini tudósítója azt állítja, hogy RIBBENTROP német külügyminiszter a jövő hét folyamán von BLÜCHER helsinki német követet és gróf SCHULLENBURG

moszkvai német követet folytat majd tanácskoztát, akiket már Berlinbe rendelték. A lap azt hiszi, hogy lehetőséget keresnek arra nézve, hogy Németország közvetítésével az orosz—finn háborúnak véget vessenek. Jelenleg a

Bankok, részvénytársaságok és ügyvéd urak figyelmébe!

Közgyűlési meghívóka, mérlegeket és bármilyen hivatalos

hirdetményt a MONITORUL OFICIAL Bucuresti, BULETINUL SUP. OF. BAN-

CAR Bucuresti, CORESPONDENTA ECONOMICA Bucuresti, BULETINUL JUSTICIEI Cluj, hivatalos lapokba

és bármely bucurestii lapba a propaganda-minisztériumon keresztül a legelőnyösebb feltételek mellett, garanciával, terminusra megjelenteti

RUDOLF MOSSE S. A. aradi fiókja

Arad, Bul. Reg. Maria 18. (udvarban). Telefon: 10—33. Kívánatra a hirdetményért elküldünk.

harmadik birodalom teljesen kívül áll az orosz—finn viszályon. A háborús anyagoknak Németországon Finnországba történő szállítását, vagy német alattvalóknak a finn hadseregbe való belépését megtiltották. (Rador.)

A Német Távirati Iroda erőlesen cáfolja a Times cikkének azon részét, amely szerint Németország és a Szovjetunió már megegyeztek volna a skandináv államok fejlesztésében, éppen úgy, mint azt Lengyelország esetében tették. A Német Távirati Iroda cáfolata szerint az ezzel kapcsolatos hírek nem felelnek meg a valóságnak.

A német—szovjet megállapodás alapján a két ország közötti áruforgalom megindult. A megállapodás alapján jelenleg kilenc határátmengő pályaudvaron történik az áruszállítás. Két pályaudvaron többszáz hadifogyót használnak fel a rakományok átrakásánál.

Ellenforradalmi jelenségek a szovjetben

Helsinki. A Szovjetunió belsejéből olyan hírek érkeztek, amelyek különböző belpolitikai változásokra engednek következtetni — jelentik Helsinkiből. — A moszkvai rádió tegnapi híradásában arról számolt be, hogy ellenforradalmi elemek garázdálkodnak az országban. A Szovjetunióban élelmiszerhiány van, különösen érezhető ez Leningrádban. A Szovjetunió legfelsőbb tanácsa február 9-én Stalin elnökletével ülésre ül össze, hogy bevezessenek jobb takarékosági rendszabályt.

A „Behawer Burn” elsüllyesztése

London. A Canadian Pacific tulajdonát képező Behawer nevű 9874 tonnás gyorsjáratu tengerhajó az Atlanti óceánon elsüllyedt. A gőzöst állítólag megtorpedózták.

A Press Association hírszolgálati iroda korán reggel úgy értesült, hogy a Behawer tengerhajót ellenséges torpedó lövés süllyesztette el. Ugy tudják, hogy a gőzös német tengeralattjáró támadásának esett áldozatul az Atlanti óceánon. A támadás körülményeiről még semmit sem tudnak Londonban. További értesüléseket valószínűleg már csak azok a hajók szolgáltathatnak, amelyek az életben maradtakat felvették. A Behawer Burn gőzös Anglia délnyugati partjainak szélességében süllyedt el. A hajó személyzete 80 főből állott, azt azonban nem tudják, hogy utasok voltak-e rajta.

Londonból jelentik: Az Atlanti-óceánon megtorpedózott Behawer Burn angol tengerhajó személyzete 77 tengerészből állott. A hajóstársaság közlése szerint 76 tengerészt megmentettek, azonban lehetséges, hogy a még hiányzó egy személy szintén életben van. Az angol tengerészeti ügyi minisztérium által kiadott hivatalos jelentés szerint a Behawer Burn utasokat nem szállított és személyzetének valamennyi tagját sikeresen megmenteni. (Rador.)

Tengeri ütközet angol torpedórombolók és német buvárhajók között

London. A Press Associated jelenti: A tengerészeti minisztérium jelentést adott ki arról, hogy angol torpedórombolók egy három német tengeralattjáróból álló flottilát támadtak meg. A harc során az egyik német tengeralattjáró oly súlyosan megsérült, hogy minden valószínűség szerint elsüllyedt. Az angol torpedórombolók és a német buvárhajók közötti küzdelem csak rövid ideig tartott. Az angol hadihajók túlsúlyban voltak és a német gépek tanácsosabbnak tartották a menekülést.

Német személyzet dolgozik az orosz tengeralattjárókon...?

Oskóból jelenti a Havas távirati Iroda: Itteni jól értesült köröknek az a véleménye, hogy az Északi-tengeren feltűnt tizennégy szovjet tengeralattjárót az oroszok kölcsönözték a németeknek. Az orosz tengeralattjárók német személyzettel és német zászló alatt teljesítenek szolgálatot.

Gandhi: Nem lehet békésen megoldani az Anglia és India között létező közkérdéseket!!.

New Delhi. (Radior.) Az indiai alkirály és Gandhi között lefolyt tárgyalások során Gandhi az alanti kijelentést tette:

— Nem lehet békésen megoldani az Anglia és India között létező problémákat csak abban az esetben, ha Anglia felhatalmazza Indiát arra, hogy saját maga dolgozza ki alkotmányát. Az indiai kongresszus India népének védelmét kívánja, de az indiai nép hívatott arra, hogy minden külföldi beavatkozástól mentesen döntsön sorsa felett.

Ujra bombák robbantak Londonban

London. Kedden több bombarobbanás történt Londonban. Két bomba az egyik pályaudvaron robbant fel, amelynek következtében négyen megsebesültek. Másik két bomba a birminghami postahivatalban explodált. Itt két ember sebesült meg. A manchesteri postán ugyancsak két bomba robbant és két embert sebesítettek meg a szilánkok. Az ötödik bombarobbanás a Szent Márton-téren történt és nagy károkat okozott. Liverpoolban a rendőrség bombákat talált, amelyeket még robbanásuk előtt sikerült ártalmatlanná tenni.

A bombák elhelyezésével az ir köztársasági hadsereg híveit gyanúsítják. Említésre méltó, hogy a sorozatos bombaelhelyezések egy nappal a halálra ítélt két ir terrorista kivégzése előtt következtek be. Két ir férfit ugyanis, akiket robbantások elkövetésével vádoltak, halálra ítélték és az ítélet következtében szerdán kerül sor kivégzésükre.

Az ir köztársasági hadsereg vezére egyébként táviratot intézett De Valerához, akit arra szólított fel, hogy az elítéltek kivégzésének néhány napra történő elhalasztását kérje, mert ennyi idő alatt be tudja bizonyítani a halálra ítélték ártatlanságát.

Az angol-olasz kapcsolatok javulása

Londonból jelentik: A News Cronicle című angol lap feltűnést keltező tudósítást közöl diplomáciai szerkesztője tollából.

Eszerint az olasz és az angol kormányok között a növekvő jóakarathoz számos jele mutatkozik meg. Egyik legfontosabb tény az olasz-angol viszony javulására és egyre meggyőzőbbé mélyülésére, hogy az olasz kormány külön kereskedelmi attasét nevezett ki Londonba a hadigazdasági miniszterium mellé.

Az attasé kötelessége lesz a két ország kereskedelmi forgalmának növelése és leküzdési a háborús körülmények akadályait.

Négy benzines hordó felrobbant a Siegfried erődben

Berlinből jelentik: A „Romania” című lap közli az illetékes német körök cáfolatát. Eszerint nem felel meg a valóságnak az a külföldi sajtóügynökségek által terjesztett hír, hogy a Siegfried-vonal egyik löszér-raktára felrobbant.

Hangsúlyozzák a berlini körök, hogy mindössze négy kis hordó benzin robbant fel hanyagság következtében és a benzin lángja négy aknát is felrobbantott, de a műszaki csapatok gyors közbelépése a nagyobb veszélyt elhárította és a tűz következtében keletkezett hibákat helyrehozta.

„Az altató bombák a Grimm-mesékbe tartoznak”

London. Szombaton a világsajtóban az a hír terjedt el, hogy a németek úgynevezett altató gázt találtak fel, amelynek áldozatai 10-14 napra mély álomba merülnek. Az egyik dán lap azt a fantasztikus hírt közölte, hogy a németek elaltatják Anglia egész lakosságát, és aztán csapatokat tesz-

nek partra Angliában. A Times most gnyvosan állapítja meg, hogy az altató bombákról szóló híradást valószínűleg a Grimm mesékből vették.

A „Sfinx” elsüllyedése

London. A Sfinx nevű angol aknakutató hajó az Északi-tengeren viharba került és elsüllyedt. Egy segélyhajó megkísérelte vontatókötélre venni a hajót, de a vontatókötél elszakadt és a hajó menthetetlenné vált. Az aknakutató hajó kapitánya, négy tiszt és 45 tengerész elünn. A hajó személyzetének tagjai közül két tisztet és 44 tengerészt sikerült megmenteni.

Az USA flottagyakorlata

Washington. Az Egyesült-Államok hadiflottája kifutott a Csendes-óceánra, ahol egy éven át hadigyakorlatokat tartanak. A nagyszabású hadgyakorlatokban 130 hajóegység és 350 repülőgép vesz részt. A hadgyakorlatnak az a célja, hogy bebizonyítsa a hatékony védelmet.

Halálbüntetés vár kilenc francia kommunista képviselőre

Páris. A katonai államügyész katonai törvényszék elé utalt 44 kommunista képviselőt. A képviselők a kommunista párt feloszlata után munkás és parasztpártot alakítottak, ami tulajdonképpen kommunista egyesülés volt, más külső alatt. A vádlottakra 1-5 évig terjedő börtönbüntetés és 100-5000 frankig terjedő pénzbírság vár, ezenkívül politikai jogukat is elvesztik. Hét

képviselő ellen megszüntették az eljárást, mert megtagadták a közösséget a kommunista párttal és így bűnösségüket nem lehetett kellőképpen bebizonyítani. Kilenc megszüntött kommunista képviselő ellen árulás címén újabb eljárást indítottak. Ezekre halálbüntetés vár. A megszüntött képviselők között van Maurice Thorez, a feloszlott francia kommunista párt volt elnöke.

Az angol-francia legfelsőbb haditanács ülése

Páris. Hivatalosan jelentik: A francia-angol legfelsőbb haditanács tegnap összeült. A tanács tagjai két ízben is folytatták megbeszélést egymással. Angol részről Chamberlain, Churchill, Halifax, Kingsley Wood és Stanley miniszterek és Ironside vezérkari főnök, francia részről pedig Daladier miniszterelnök, Campinchi tengerészeti miniszter, Gamelin főparancsnok, Darlan tengerészeti és Voule mint légi vezérkari főnök voltak jelen. Az angol vendégeket Daladier miniszterelnök üdvözölte majd a beható vizsgálat alá vették a jelenlegi hadihelyzetet. Bizonyos kérdéseket tüzetesen tanulmányoztak abból a szempontból, hogyan lehetne biztosítani még hatóságosan a francia-angol haderő együttműködését. Ezzel kapcsolatban mindenekelőtt az élelmezési kérdéseket vitatták meg. A tárgyalásra kerülő kérdésekben teljes megegyezés jött létre. A tanácskozások befejezése után Daladier miniszterelnök ebédet adott Chamberlain miniszterelnök tiszteletére.

A nyugati frontjelentés

Berlin. A Német Távirati Iroda a következő magyarozó közleményt adta ki a nyugati front eseményeivel kapcsolatban:

A Raina mentén a francia állásokból gépfegyver tüzet zúdítottak a német állásokra.

URANIA Telefon: 1232. Ma utoljára!
ZOLA EMILE:

ÁLLAT AZ EMBERBEN

Jean Gabin és Simone Simon
E. órák: 5, 7.15 és 9.15 órák.

HOLNAP PREMIER!

A legmerészebb téma... a legeredetibb elképzelés, amely azonban valóban létezett Ausztrália egyik aranybánya városában...

Ország asszony nélkül (Aranyat asszonyért)

A legújabb norvég felfedezettel: KIRSTEN HEIBERG — Greta Garbo egyedüli méltó utódja. Karl Martel, Viktor Staal.

Belgium továbbra is készenlétben áll!

Róma. A Popolo di Roma és a Messagero című olasz lapok jelentései szerint Belgiumban ismét nagy a nyugtalanság. A belga katonai hatóságok továbbra is fenntartják az összes elővigyázati intézkedéseket és minden eshetőségre készen állnak nehogy meglepetések érhessek az országot. Belga-Kongóban légvédelmi intézkedéseket léptettek életbe. A holland-belga határon három kémert fogtak el.

Német elnevezéseket is kapnak a nemet protektorátusok helységei

Prága. A Cseh-Morva protektorátus valamennyi városának és községének német elnevezést is adott. Tudósok kutatták a régi okmányokat és ezek minden községben és városban megállapították azoknak közhasználatban volt német nevét is. A Cseh-Morva protektorátus város és község neveit ezentúl cseh és német elnevezés szerint fogják használni.

ezt erőteljesen viszonzta a német haderő. Az egyik német előretolt állás ellen francia járőrök támadást kíséreltek meg, de visszaverték őket.

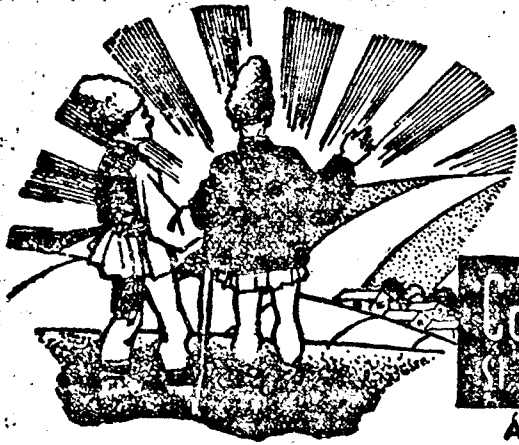
Német kerékpáros járőr holland területen

Amszterdam. Limberg közelében egy német kerékpáros járőr holland területre tévedt. Amikor a német katonák látták, hogy holland területen vannak nyomban visszafordultak. Az ezzel kapcsolatban kiadott német hivatalos közlemény hangoztatja, hogy a kerékpáros járőr tévedésből került holland területre, miután a határ ezen a részen igen kavargos.

Kiürítették Kolozsvár árvíz-lepte részeit

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: A Szamos áradása Kolozsvár alsó szakaszán tovább tart. A hétfői nap folyamán a kihívott tüzoltók 60 elárasztott ház pincéjéből szivattyúzták ki a vizet.

A lakosság megőrizte nyugalmát és teljes erővel dolgozik a károsultaknak nyújtandó mentési munkálatokon. Kedden délután 6 órakor a Canaluccát is elöntötte az ár. A városvezetőség két osztály tűzoltóságot vezényelt ki a helyszínre, akik segédkeznek az árvíz-károsultak házaiknak kiürítésénél. Az illetékes hatóságok minden főlk felhívást megtesznek az újabb áradások megakadályozására, így remélhető, hogy újabb veszélyekre nincs kijárás.

— Mit hoz nekünk vajon ez az új év?
— Hogy nekem mit hoz, azt tudom. Nyerek az Állami Sorsjátékon azzal a sorsjeggyel, amelyet a

COLECTURA OFICIALĂ și a OFICIILOR RURALE P.T.T.

sorsjegytárujánál vásárolok.

A következő sorsjáték húsvéti február 15. és 19-án.

COLECTURA OFICIALĂ
și a OFICIILOR RURALE P.T.T.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Helyi cím: **Olariu Ioan, Arad, Str. Bratianu 3.** Telefon 21-19.

HUSHAGYÓKEDDEN:

Új mestereket, legényeket és inasokat avatott, hagyományaihoz híven, az aradi ősi Csizmadia-Céh

Vidám felköszöntők és poharazás közben szjlott le a tiszteletreméltó hushagyókeddi ünnepség

Az érdemes és nemes aradi Csizmadia Ipartársulat becsületben megőszült mestereit, tiszteletbeli tagjait, atyafiságát, s azonképen a teffelészajú inaslegényeket az Ur 1940-ik esztendejében is példamutató egyetértésben találtak a hushagyókeddi hagyományos napon a borosüvegek és pirospozsgás fánkok társaságában. Mert úgy dukál — mint valaha hajdanában — hogy a farsang utolsó napja egyformán ne a kaptafa, hanem a fehér asztal mellett érje a csizmadia-mestert, de még a legutolsó inast is. Az évszázadok homályába nyulik vissza a szép szokás eredete, de a borosüvegek tisztelőinek becsületére mondva, egészen újén megőrizték. A kedély jegyében folyt le ez esztendei összejövetel is, melyen Konczek Lajos, a Céh érdemes mestere a régi hagyományokhoz híven elnökölt.

Az Iparos Otthon nagytermében a Csizmadia Ipartársulat tagjai, sőt a többi céhek mesterei is összegyűltek, amidőn Aradváros polgármestere, Vlad Alexandru tábornok, dr. Bejan Romulus alpolgármester és dr. Craznic Eugen társaságában megjelent. De eljöttek még a céh régi tiszteletbeli tagjai is: dr. Ursu János, dr. Angel István, dr. Cotioiu Romulus, volt polgármesterek és dr. Gabos Jenő, hogy a becsületes, igyekvő mestereink társaságában fogyasszák el az izletes paprikást és hushagyókeddi fánkot, melyet remek borokkal öntöztek. Reinhart Gyula, a „Mesterek Mestere”, az aradi iparos társadalom vezetője is ott ült az asztalfőn, derűs szívvvel hallgatva a mókás felköszöntőket.

Az ősi hagyományokhoz híven folyt le a mesterré-avatás szertartása: az emelvényen a mestert megillető köténnyel övezték dr. Angel Istvánt, dr. Barbatei Teodort, dr. Nagy László, Szilágyi János, Tulburu János, Laza Márton, ifj. Martics János, Ilcs György, Földi József és Paulin József tiszteletbeli mestereket, akik a felavatás alkalmával diszoklevelet nyertek, mert... „méltányosjuk azokat az elévülhetetlen érdemeiket, amelyet az iparügvek terén és különösen a társulat ügyében való több évi fáradhatatlan közreműködésével, valamint a kitűzött egyesületi nem mes jótékony célnak támogatásával szerzett...“ A szép diszoklevél átadása tiszteletteljes, de a legvidámabb hangulathoz folyt le és meleg ünnepsésszerű részessé tették az új aradi „Csizmadia-mestereket“.

A tiszteletbeli mestereket a céhbéli hagyományokhoz híven ugyancsak tisztos mesterek kísérték az emelvényre, ahol Konczek „collaterális céh mester“ fogadta őket. Az új mestereket huzgón mondták a céh érdemes mestere után a fogadalmat: „Fogadom, hogy hű tagja leszek mestertársaimnak, közjóra törekvő munkájukban támogatni fogom őket...“ Az új tiszteletbeli mestereket Dragan Andrei, Dragan Fülöp, Pintér Sándor, Pintér István, Mihut Ioan, Melik Ferenc, Takáts Péter és Tordav János régi céh-tagok vezették az emelvényre.

Azonban nem feledkeztek el a régi inasokról sem a hushagyókeddi összejövetelen: az egy év letelte után a tiszteletbeli inasokat mind segéd- és avatták, mert „becsülettel forgatták a dikicsét és a kancsót...“ úgyhogy a kefékötő céh becsületére is válhatnának: Fiszer József, Székely Béla, Momák János, Klein József, Kelle György, Todan Gheorghe, Szarka László, Muzsav József

és Molnár Tibor, az Aradi Közlöny munkatársa, kerültek a segéd-legények sorába.

Alapos megfontolás után az öreg mesterek némi gyanakvással fogadták a társulatba az újdonsült inasokat, akiket a régi nemzeti Céh becsületes tagjai sorába felvételre ajánlottak: dr. Órfi Gyula, dr. Craznic Jenő, Schwartz Gusztáv, Megyeri Ferenc, Hermann Róbert, Nedeczky Ferenc, Hudy István, Krivus János, Pántye Béla, Szabó Miklós, Matuz András és Palásthy Vencel, miközben Cornea Ádám jó erkölcsökre, a boros kancsó és dikics sűrű forgatására oktatta őket és a kiválasztott mester kegyeibe ajánlotta a tiszteletbeli csizmadia-inasokat.

Miközben a jó borral telt poharak csengtek, emelkedett szólásra dr. Ursu János, ki az Uralkodót elvette és a nemes Céh tagjai felállva, tisztelettel

adózta az Uralkodónak. Ezután üdvözölte Vlad Alexandru tábornok-polgármestert és a megjelent vendégeket, hangulatos beszédében. A város polgármestere emelkedett még szólásra, megköszönve a szíves vendéglátást s néhány közvetlen szóval abeli örömet fejezte ki, hogy a derék inaspolgárok között tölthetett néhány órát. Sok vidámságot szerzett még dr. Craznic Eugen, dr. Cotioiu Romulus és dr. Órfi Gyula pohárköszöntője is. Pohárcsengés és cigánymuzsika fejezte be a hangulatos hushagyókeddi összejövetelt, amelyet az ősi hagyományokhoz híven Anno Domini 1940-is becsülettel megünnepeltek.

A könyvnyomtatás

ütszázéves évfordulóján

Hasonmásban újra kiadják a világ legrégebbi újságját

Berlin, 1940-ben lesz 500 éve annak, hogy egy mainzi patricius, Johann Gensfleisch von Gutenberg, akij röviden Gutenbergnek neveztek, feltalálta az emberiség kulturájában határkövet jelző könyvnyomtatást. A félezredes jubileumot a német városok egész sora ünnepli meg, az ágyudörgés ellenére is. Gutenberg emlékéhez méltó fénytel. Mainz ugyan a politikai helyzetre való tekintettel 1945-re halasztotta nagy nemzetközi Gutenberg-ünnepségét. E helyett azonban a zidei nyár elején ünnepi hetet rendez, amelynek keretében Heinrich Büsch „A fekete apostol“ című Gutenberg-dramája is előadásra kerül.

Mainz-Frankfurt városa, amely a maga híres betűöntő műhelyeiben egyenes vonalban folytatja Gutenberg tradícióját, egy betűöntő-múzeum megnyitását és a világ legrégebbi újságjának, a „Strassburger Relation von 1609“ hasonmásban való kiadását tervezi. A német könyvnyomtatás központjában, Lipszében március 2-án Hans Stieber „Gutenberg in Mainz“ című színijátékát adják elő, azonkívül ugyancsak Hans Stieber „Gutenberg-Legende“ című kantatájának ősbemutatóját tervezi.

Nemzedékek filmje!

ISTENVELE TANÁR ÚR!

(GOOD BYE, MR. CHIPS) Rendezte: SAM WOOD

Robert DONAT
a „RÉZTÁBLA A KAPU ALATT“ hőse

Greer GARSON
1939 LEGNAGYOB B FEFEDZÉSE

„Ezért az alkotásért érdemes volt feltalálni a filmet!“
Daily Telegraph

PREMIER CORSO

ELŐADÁSOK: 5, 7/8, 10
SZOMBAT, VASÁRNAP:
3, 5, 7/8, 10

IRODALMI és ZENEI MATINÉK
MINDEN VASÁRNAP D.E. 11-KOR

Metro-Goldwyn Mayer film

Csak a közszükségleti cikkeket

árusító kereskedők kötelesek üzleteikben adóbizonyságot kitűggeszteni

Az elsőrendű közszükségleti cikkek részletes felsorolása

Több ízben beszámolt már arról az Aradi Közlöny, hogy az árukereskedésről szóló törvény ellenőrzése során büntetéseket róttak ki kereskedőkre az évi adófizetésre vonatkozó pénzügyigazgatási bizonylatok kitűggesztésének elmulasztása miatt. Mivel arra nézve, hogy kiknek kell kitűggeszteni ezt az adóbizonyságot a kereskedők tájékozatlanok voltak, ezáltal ismételtén közöljük, hogy ez a rendelkezés a nemzetgazdasági minisztérium által az elmúlt év novemberében kiadott rendelettel kapcsolatos és adóbizonyságot kitűggesztésére csak azok a kereskedők kötelezettek, akik elsőrendű közszükségleti cikkek árúszállításával foglalkoznak. Az ár- és áruviszora megakadályozásáról szóló törvény 46. szakasza minden kétséget kizáróan intézkedik e tekintetben. Az érdekeltek tájékoztatására az alábbiakban közöljük a nemzetgazdasági minisztérium 1939. november 18-iki keltezésű rendeletében felsorolt elsőrendű közszükségleti cikkek jegyzékét:

Friss hús, állati húsokból készült konzervek és egyéb gyártmányok, amennyiben ezeket az országban állítják elő, állati zsírok, csirke és

tyúk élve, vagy levágott állapotban, az országban készített tejtermékek, vaj és túrófélék, tojás, friss, vagy konzervált belföldi hal és halkészítmények, kivéve az ikrát, buza, rozs és kukorica liszt, kenyér, befőzni való belföldi száraztészta, só, rizs, tea, kivéve a külföldi csomagolású teaféléket, cukor, belföldi zöldségfélék, bogyós gyümölcsfélék, citrom, narancs, mandarin, folyékony, vagy szilárd állapotú ételolaj, belföldi termései olajbogyó, kávékivonatok mint Franck kávé, cikória, maláta, az országban elkészített főzni való csokoládé és kakaó, belföldi ásvány és szikvízek, jég, szilárd halmazállapotú fűtőanyag, világító petróleum, gáz, villany, víz, denaturált szesz, mosószappan, belföldi készítményű ugynevezett Marseille-szappan, „Kulcs”, „Terve”, „Repülőgép” és „Macska” szappan, gyertya, lámpaolaj, méz bármilyen állapotban, mosószóda, belföldi keményítő és kékítő, kocsli és lószerszám, bakkancs-kegőcs, paraszt gvarionfonal, juhbőröl készült sapkák és bundák, bőrbocskor, napraforgó-, renc-, len-, kender- és ricinus-mag, talp.

Miss Unity Mitford és az angol szabadságjogok

Az angol közvélemény egy részét felháborította a hatóságok túlbuzgalma

Londonból jelentik: Miss Unity Mitford ügye legutóbb a lordok házában is foglalkoztatta. A jeles nemetbarátságáról híres fiatal hölgy, Svájcban és Franciaországban át megérkezett Angliába. Az angol hatóságok óvintézkedéseket fogantattak, hogy Mitford érkezésével kapcsolatban elejét vegyék minden rendezetlenségnek. Katonaságot vezényeltek ki, s kordont vontak a pályaudvaron. Az angol közvélemény egy részét mélyszélesen felháborította a hatóságoknak ez a buzgalma, annál is inkább, mert angol földön így hangzott Miss Mitford első nyilatkozata: „Örülök, hogy végre itthon vagyok, bár érzelmileg a másik oldallal tartok”. A kisasszony látványos hazatéréséről az újságok szenzációs riportokban számoltak be, sőt filmfelvételek is készültek, amelyeket a londoni mozik filmhíradó keretében mutattak be.

A lordok házában lord Denman ezzel kapcsol-

latban interpellációt jegyzett be és kérte a kormányt, hogy rendelje el a filmhíradók cenzuráját. A kormány nevében lord Dufferin Ava válaszolt az interpellációra. Ejsimerte ugyan, hogy a kifogásolt film valóban rekordot állított fel szadista kegyetlenségével, de még sem volt hajlandó a filmhíradó cenzurájának bevezetésére.

— Ha a szabadsággal való visszaélés minden esetét arra használjuk fel, hogy fokozzuk a kormány ellenőrzését, a cenzurát, a szabadság megszüntetését, rövid néhány év alatt a személyes szabadság minden biztosítéka megsemmisülhet. Ha egyszer elindulunk ebben az irányban, nagyon veszedelmes lejtőre kerülünk. Már pedig sem a csatatéren, sem a politikában nincs semmi, amiért érdemesebb volna küzdeni, mint az egyéni szabadságért és a gondolat szabadságért.

A székudvari „parasztbecsület” volt az oka a szörnyű kettős gyilkosságnak

Az aradi ügyészségnek átadták a vérengző gazdálkodót

A Székudvar községbeli kettős gyilkosság tettesét, Cristea Nicolae tegnap délelőtt bekísérték az aradi ügyészségre, ahol Ionescu S. Petre vezető főügyész részleteen kihallgatta a bűncselekmény előzményeire vonatkozólag. A 39 esztendő, módos gazdálkodónak 20 hold földje és háza van a községben. Közel tíz évvel ezelőtt nősült, házassága azonban nem volt boldog, mert feleségével csaknem minden nap veszekedett. Néhány hét előtt felesége elhagyta és visszaköltözött édesanyjához. A házastársak megegyeztek a válásban és be is adták a válókeresetet. Később azonban Cristea Nicolae kérte feleségét, térjen vissza hozzá. Cristeané azonban erre nem volt hajlandó. A múlt hét szerdáján, a gyilkosság napján Cristea Nicolae anvása házában ismét felkereste feleségét és arra kérte, hogy felejtse el a múltat és kezdjenek harmonikusabb életet. Ez a kísérlet is eredménytelen maradt, sőt a vitába beleszólt a gazdálkodó sógornője, Florea Szuszanna is, aki a veszekedés hevében kiutasította sógorát. A gazdálkodó ingerülten eltávozott anvása házából, majd hazament, ahol egy 28 centiméteres, élesre fent disznóölő kést vett magához, s azzal visszatért feleségéhez, akit ujjal heves szemrehányással illetett, majd előrántotta kését és azzal átvágta a sze-

rencsétlen nő nyakát, utána pedig több szúrást ejtett áldozata testén.

A borzalmas jelenet közben nyitott be a szobába sógornője, aki segítségért kiáltott. Cristea Nicolae rátámadt sógornőjére is és 11 késszurással végzett vele. A kettős gyilkosság elkövetője a házból való távozása előtt anvósát kezefején sebesítette meg, majd a csendőrségre rohant, ahol önként jelentkezett. Védekezésében elmondotta, hogy Székudvaron nagy szegénység van, az asszony elhagyja férjét és ezért kérte többször is feleségét, hogy térjen vissza hozzá. A gyilkosság napján történt veszekedés hevében elvesztette józan ítélőképességét és ezért következett be a szörnyű tragédia.

FORUM filmszínház. Telefon: 2010.

HOLNAP PREMIER!

Büntény a Maginot-vonalban

A szezon legaktuálisabb filmje. Franciaország hatalmas és áttörhetetlen védelmi vonalánál leperregő izgalmas kemfilm.

VICTOR FRANCEN és VERA KORENE-vel

500 pár Cipő

árusítása leszállított áron

APPONYI Testvérek

☆

Február 1-től csak 10 napig

Fehér szatén-cipők	— — —	195
Fekete divat szatén-cipők	— — —	295
Bőrcipők	— — —	395
Antilop és bőr trotőrcipők	— — —	495
Divat-cipők	— — —	595

Aradi uriaszony tragikus halála

Szívrohamot kapott, mert férjét kórházba szállították

Tragikus gyász ért ma egy közismert gáji házaspárt, melynek Nagy János 70 éves nyugalmazott gáji elemiiskolai igazgató esett áldozatul. Az öreg ur a délelőtti folyamán hirtelen rosszul lett és olyan erős gyomorgörcsöket kapott, hogy kórházba kellett szállítani. Ez alatt az idő alatt a lakás egyik szobájában feküdt a súlyosan beteg felesége, aki már hónapok óta szívbajban szenvedett. A nagybeteg uriaszony állapota annyira válságosra fordult, hogy férje kórházbavitelekor rohamot kapott, melynek következtében egy óra múlva hosszas szenvedés után elhunyt. Nagy Jánosné, született Franzenau Julia tragikus halála az egész városban mély részvétet keltett, hiszen az uriaszony közismert tehetséges rajzoló és festőművész volt. Halálát férjén kívül leánya, Nagy Aranka, az ismertnevű énekművész és zongoratanárnő gyászolja. Temetése szerdán délután négy órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

Erélyes rendszabályok a rekvirált gépjárművek beszolgáltatása körül fennakadások kiküszöbölésére

A belügyminisztériumban működő M. O. N. T. igazgatóság az alábbi értesítést küldte az aradi városi igazgatósághoz:

A nagyvezérkar I. osztálya 75.078—1940. számú átiratában közölte, hogy a rekvirált gépjárművek átcsereje körül nehézségek keletkeznek, részben mert a járművek tulajdonosai gépeiket nem szolgáltatják be a meghatározott időben, részben pedig azért, mert a tulajdonosok használatlan állapotban adják be a gépjárműveket. Ennek következtében az alábbi rendelkezést adták ki:

A beszolgáltatót gépkocsikon a szükséges javításokat az illetékes csapatok megjavíttatják, hogy a rekvirálás ideje alatt használni tudják.

1. Mindazokat a gépjárműveket, amelyeket a meghatározott időben pontosan és teljesen üzemképes állapotban szolgáltatnak be, mindössze 30 napig tartják bent és azután más gépekkel helyettesítik.

2. Azon járműveket, amelyeket a meghatározott időpontnál később bocsátanak az illetékes hatóságok rendelkezésére és rossz állapotban vannak, 90 napig használik és tulajdonosuk ellen a rekvirálási törvény vonatkozó szakasza értelmében büntügyi eljárást is indítanak.

A rekvirálási értesítésben ezután a fenti intézkedést közlik az érdeelt gépjárműtulajdonosokkal, akiket a járművek elrekvirálásáról azután 3—4 nappal hamarabb értesítenek, hogy kellő idő álljon rendelkezésükre a kocsik rendbehozatalára.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420... || Egy hónapra 70

Hamvazó-szerda

Az idei rövid farsang véget ért. Elhalkultak a báltermek pattogó melodái s a tegnappal a múltba tűnt az ideiglenes csillogó farsangi vidámság. A derűsen mosolygó Karnevál messze szállt és csak távolról intget felénk, mint egy távozó jóbarát, a vidám bál éjszakák könnyelmű cinkosa.

Hamvazószerda van. Ma a lélek felülemelkedik az életen és az elmúlásra gondol. A halandók megelégettek a földi vándorút átlátszó, hamis csillogását és a mennyből mérhetően változatlansága felé tekintenek. Hamu kerül a homlokokra és mélységes szívat tölthet meg a szívet. A hamu égési a homlokot, Láthatatlan lángjai a lélekig hatolnak és tudtul adják az értelemnek: „Ilyen porból lettél és ilyen porra leszel, ha sorod elvégeztetted!” Következik a böjt hamuszürke, de megnyugtató korszáka, amikor az ember elcsendesül és az élet valódi céljaira gondol. A hívásos örömek csak mint távoli fantomok kísértének, de a lélek nyugalma meg nem zavarják.

Bensőnk legtitkosabb rekeszében szólal meg a hómán. halkan lekiáltásunk. Mint a legszentebb orgonabugásra, úgy halljuk meg hallatára fejünköt. Hajunkból kihull az utolsó színes konfetti, szivünkben elszáll az utolsó keringő dallama, amint bűnbánóban, lehallgatott fejjel, behunyott szemekkel az elmúlásra gondolkunk. Pillanatnyilag akármilyen fájdalmasnak is tűnik a Hamvazószerda és a Nagyböjt korai megérkezése, a hamuszürke ég felhőj mögött már ott tüzel láthatatlanul a márciusvégi husvét. Addig lesz elég időnk a vezeklésre. Szívesen el bennünk a biztos tudat, hogy a böjt minden egymásután következő napja a Feltámadás felé vezet és a Husvét ragyogását hozza közelebb.

(G. L.)

— **IDŐJÓSLAT.** Felhős idő, a hőmérséklet állandósul. Nedves, ködös idő várható.

— **ZÜRICH TÖZSDEZARLAT:** Páris 10.08, London 17.79 és egyenyed, Newyork 446, Brüsszel 75.50, Mijdno 22.51, Amszterdam 236.80, Berlin 178.70, Beigrád 10, Bucureszt 3.30.

— **Gafencu visszaérkezett Beigrádból.** Bucuresztből jelentik: Grigore Gafencu külügyminiszter hétfőn este Beigrádból Bucuresztbe érkezett. A pályaudvaron Sibiceanu államtitkár, Calas görög, Tantner török követ és még számos politikai előkelőség várta.

— **Fontos értekezlet a temesi királyi helytartóságban.** Temesvári munkatársunk jelenti: Temesvári kormány székházában ma délelőtt tíz órakor Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnököltével tanügyi értekezlet lesz, amelyen Arad, Temesváron, Hunyad, Krassó és Szörény megyék prefektusai és tanfelügyelők részt vesznek. Ezt követően a tartomány öt megyéjének prefektusai közigazgatási értekezletet tartanak.

— **Nem vesz fel export-gabonaszállítmányokat a CFR.** Bucuresztből jelentik: A CFR vezérigazgatósága tekintettel arra, hogy a constantai gabonataralók megfellek, körrendeletet küldött a vasúti állomásokhoz, amely szerint további intézkedésig a vasút nem vesz fel gabonaszállítmányokat Constanta—Sibiceanu rendeltetéssel.

— **Rendkívüli érettségi.** Bucuresztből jelentik: A földművelésügyi minisztérium köztudomásra hozza, hogy február 25. és március 1. között rendkívüli mezőgazdasági érettségi szeszitot engedélyezett azok számára, akik az elmúlt év szeptemberében katonai szolgálatuk miatt nem jelentkeztek. A jelölteknek igazolni kell, hogy 1939. szeptember 5. és 20. között katonai szolgálatot teljesítettek.

— **Légi egészségügyi szolgálatot vezet de Teodorescu légügyi miniszter.** Bucuresztből jelentik: Paul Teodorescu légügyi és tengerészeti miniszter egészségügyi légi szolgálatot létesített azzal a feladattal, hogy mind békeidőben mind háborúban, beteget, súlyos sebesülteket, gyógyszerket, más egészségügyi anyagokat szállítson és szükség esetén oltóanyagokkal, köztöszerekkel, átömlesztési véranyaggal látssa el az egészségügyi szerveket és súlyos eseteket, járványok, szerencsétlenségek idején gondoskodik a sürgős segítségről. Az első egészségügyi légi szolgálat a báneasai repülőtéren fog tevékenykedni.

— **Hősi halált halt egy dán pilótafőhadnagy.** Kopenhága. Rasmunden dán pilótafőhadnagy, aki mint öt kénies harcolt a finn hadseregben, tegnap hősi halált halt. Rasmunden a dán pilóták egyik legkitűnőbbje volt és karácsony óta küzdött a finn hadseregben.

— **Husjegyek Angliában.** Londonból jelentik: Március 11-től kezdve Angliában bevezetik a husneműekre a jegyrendszert. (Rador).

— **Április elsejére halasztották a város husszállító szolgálatának működését.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy a városvezetőség szabályrendelettel új rendszert léptetett életbe a vágóhidon levő állatok husának a hentes- és mészárosmesterekhez való szállítása terén, ugyanis a húst ezennél kötelező módon a városnak a célra szervezendő szolgálatával lehet beszállítani. Az új rendnek február 1-én kellett volna életbe lépnie, mivel azonban a város nem tudta beszerezni a szükséges kocsikat, a husszállító városi szolgálat munkájának megkezdését április 1-re halasztották.

— **ÚJ ARANYBEVÁLTÁSI PRÉMIUM.** Bucuresztből jelentik: A pénzügyminiszter rendeletileg megnövelte az aranybevéltési prémiumot. A rendelet szerint 88.666,67 leit fizetnek egy kilogram szilárany után prémiumként.

— **Felülvizsgálják a propagandai minisztérium sikkasztóinak vagyonát.** Bucuresztből jelentik: A felülvizsgáló bíróság mellett működő vagyonellenőrző bizottság tegnap foglalkozott Victor Alboteanu, P. Codreanu, C. Vasilescu és Mihai Mircea ügyeivel. A bíróság elhatározta, hogy Alboteanu báneasai villájára vonatkozó adatokat vizsgálja. Valamennyi vádlott tanukat jelentett be arra nézve, hogy milyen körülmények között szereztek vagyonaikat és Alboteanu Teodorescu Eugent nevezte meg, aki igazolni fogja, hogy a vagyonát mint Teodorescu magántitkára szerezte.

A mágikus távirat

Népszerű ültást léptettek életbe az angol tengerésznél. Ha egy hadihajó hazai kikötőbe fut, akkor a tengerészek távirati úton a kikötőbe rendelhetik feleségüket, vagy menyasszonyukat. A távirat alapján a nők ingyen utazhatnak a vonaton s 48 óráig együtt lehetnek a kikötőben férjükkel. Churchill harcolja ki ezt az ültást, azzal az indoklással, hogy a tengerészek kedélyállapotára előnyös befolyással lehet az, ha hozzátartozójukat időnként láthatják. Annyókra természetesen a kedvezmény nem vonatkozik.

— **Nagybőjt ájtatosságok.** A nagyböjt ideje alatt minden pénteken nagyböjt ájtatosságokat tartanak a minorita templomban. E hét pénteken délután hat órakor kezdődik az ájtatosság, amelyen Maludy Lajos minorita hitoktató mond szentbeszédet.

— **Pályázatot hirdet fölttársra a Magyar Népközösség bányászati tagozata.** A Romániai Magyar Népközösség bányászati tagozatának elnöksége (Temesvár), a tagozat fölttársi állására pályázatot hirdet. Lehetséges jogvégeztésig pályázók közelebbi feltételeket az elnökségi irodában (I. Bul. Regina Maria 8.) tudhatják meg ahová a kérvények — rövid életrajzzal — február hó 15-ig benyújthatók.

— **Vasúti baleset az ókirályságban.** Jasból jelentik: Cucuteni állomáson egy tehervonat összeütközött egy másik tehervonattal. Az anyagi kár igen jelentős. A váltókezelőt letartóztatták, mert téves vágányra irányította a vonatot.

— **Néhai Babescu Alexa alezredes özvegye ezúton hozza tudomására a rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, hogy február 11-én délelőtt fél 12 órakor a gör. keleti katedrálisban az elhunyt lelkiúdvéért gyászistentiszteletet tartanak, amelyre kéri a rokonok, jóbarátok és ismerősök megjelenését.**

— **Autómotor és gépkocsi karambolja.** Bucuresztből jelentik: Ploesti és Valeni állomás között egy autómotor elütötte a Pl. 5784 rendszámú gépkocsit. A kocsiban ülő két személy közül az egyik azonnal meghalt, míg a sofőr állapota súlyos.

Az elsötétített Párisban

— **Van Önnek, kérem, világító szájtestéke?** Az utóbbi időben ugyanis a férfiak rosszul látnak...

Meghalt Hady Antal

Szerdán délután helyezik örök nyugalomra a felsőtemető halottasházából

Arad magyar társadalmának egyik régi, nagytekintélyű rokonszenves és tevékeny tagját szőlőttotta el az elmúlt napon megdöbbentő hirtelenséggel a kérészetlen halál: Hady Antal, az AEGV. volt vezérigazgatója és nyugalmazott ACSEV. főfelügyelő távozott el az élők sorából február 5-én délelőtt a hajóti szentiségek ájtatos felvétele után, életének 70-ik, legboldogabb házasságának 38-ik évében hagyta el mindazokat, akiket szeretett, s akik őt oly mélységes szeretettel övezték.

Hady Antal érdekes és jellegzetes egyénisége volt Aradnak, — életéhez nagyműltű és eredményes sport-tevékenység kapcsolódik elmulhatatlannul, — a barátok és tisztelők elismerése és tisztelete ölelte körül mindig, mert nemzedékeknek mutatót példát a szép, értékes életre és a kultúra, sport szeretetére.

Hady Antal 1870-ben született Szolnokon, de kora ifjuságától kezdve jórészt Aradon élte le életét. Iskoláit Aradon és Temesváron végezte és tanulmányai befejezése után az ACSEV-hez került és mint gurahonci pénztárnok teljesített szolgálatot. Jól végzett munkájának elismeréseképpen rövidesen az aradi központba került, ahol 1902-ben megházasodott. Felesége Szathmáry Mária, a köznevelésben álló aradi tisztifőorvos leánya, akivel boldog házasságban élt haláláig. Három gyermekét nevelt fel: Mária, aki jelenleg dr. Somogyi Miklós békéscsabai vasúti vezérigazgató felesége és fia: dr. Hady Antal, a budapesti Vörös Kereszt-sebész-főorvos és dr. Hady László, a budapesti bábaképző orvosa, dr. Szathmáry Zoltán orvos-tanár első asszisztense.

Hady Antal hosszú ideig volt az AKE-igazgatója s nagy része volt az aradi korcsolya sport fejlesztésében. Kezdeményezésére létesítették a jégpályát és a Matospartnál lévő korcsolya-pályát, ahol sokszor nagy kedvvel személyesen is tanították a gyerekeket a szép téli sportra. Ugyancsak lelkes híve volt az evezős sportnak is; mint a Matos evezős-egylet tagja számos dicsőséget szerzett a klub színeiben, evezős versenyeket nyert, sőt a verseny evezősök oktatója volt.

Szép pályafutása után 1933-ban csak a család kérésére ment nyugdíjba, mert haláláig munkabírónak és faradhatatlannak érezte magát. Az Alföldi Első Gazdasági Vasút vezérigazgatói állásában is nagy érdemeket szerzett.

Hady Antal, az aradi társaságok és sportolók népszerű Tóni bácsi „ja rajongó szeretettel foglalkozott kérészetten és méhészettel. Életének utolsó éveit e nemes szenvedélynek szentelte, — kecskéjében mintszerien kezelte a gyümölcsfákat és méhészett, sőt szőlője is a bor-gazdálkodás mintája volt.

A népszerű Tóni bácsi hajála épen olyan szép volt, mint élete: a kikerülhetetlen vég bekövetkezése előtt nem kinezta súlyos betegség, — hajála előtt néhány órával még a legjobb kedélynek örvendett. Délelőtt 11 órakor még saját kezűleg megborotválkozott és kényelmesen felöltözött. Rövid idő múlva gyengéjkekedés, szivroham lépett fel.

Fájdalmakról panaszkodott a hozzátartozóknak, akik azonnal elhívták dr. Moga Cornéliát, aki injekciót adott. Ezután lecsillapodva megfogadta az orvos és családtagok kérését, levekzött és ágyba feküdt. Nem sokkal később csöndesen elaludt örökre... Délelőtt fél 12 órakor adta vissza fejkölt jelkét a Teremtőnek.

A meglepő hirtelenséggel bekövetkező haláláról azonnal táviratiilag értesítették a család tagjait. Gyermekel azonnal Aradra utaztak, hogy — mégha a halálos ágyon is, — láthassák a legjobb édesapát.

Az elhunyt földi maradványait február 7-én szerda délután négy órakor, a Felsőtemető hajóti tasházából helyezik örök nyugalomra helyére.

— **Letelepítik Szlovákiában a cigányokat.** Berlinből jelentik: A cseh—morva védőkség kormánya rendeletet adott ki, amelynek értelmében a jövőben a cigányok állandó lakhellyel kell bírjanak, ahol valamely mesterséget kell űzzenek. Azokat, akiknek semmiféle mesterségük sincs, munkatáborba küldik. (Rador).

— **Farsangvégi mulatság Körösbökenyben.** A Körösbökenyi iparosifuság szombat este a Kultúrház nagytermében, Papp László főmármester agilis vezetése mellett igen jól sikerült táncestélyt rendezett, — amelyen a jelen voltak hajnalig a legjobb hangulatban táncoltak. A következő hölgyek vettek részt a mulatságon: dr. Feier Gheorghene, Olari Teodorné, Gulyás Jánosné, Dobay Jánosné, Borisz Ferencné, Lupel Gheorghene, Parscuia Petruné, Zimmermann Ferencné, Scherthoffer Ferencné, Almasan Catita, Papp Annus, Millig Teréz, Rasca Maria, Kiss Margit, Brandt Nusi, Dărău Catita és mások.

Magyar munkás-szabadegyletem felállításának tervével foglalkozik a Magyar Népközösség

Kolozsvárról jelentéi távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítja: Fontos és az erdélyi magyarság szempontjából nagy jelentőségű terv kerül a közeljövőben megvalósításra. A romániai Magyar Népközösség feladatává tűzte ki a magyar munkásság kulturális igényeinek kielégítését. Felvetődött egy felállítandó munkás-szabadegyletem terve, amely az előkészítő munkálatok során most már a megvalósulás küszöbén áll. A tanfolyamok február 14-től március 15-ig fognak tartani. Az egyes osztályokban a rendelkezésre álló időből 45-45 előadást fognak tartani. A munkás-szabadegyletem létrehozása dr. Rózsa József főgimnáziumi igazgató érdeme, akinek az elnöklétével folytak le az előkészítő tárgyalások, melyeken Gönczy László gimnáziumi igazgató és Deutschek Géza vettek részt tevékenyen.

Csak hadianyagra vonatkozik a magyar kormány külön engedélyének szükségessége a tranzító-forgalomban

Budapest. Több erdélyi lap azt írta, hogy a Magyarország felé irányuló tranzító-forgalomban előzetesen a magyar kormánytól engedélyt kell kérni. Hivatalos helyről a Dunapostát felhatalmazták annak közlésére, hogy a hírek ebben a formában nem felelnek meg a valóságnak, ugyanis csak abban az esetben kell a tranzító-forgalomnál a magyar kormány engedélyt kikérni, ha a küldemény hadianyagot tartalmaz.

— **Mocsonyi Anton fővadászmester** — lugosi díszpolgár. Temesvári munkatársunk jelentéi: Dobrin Ionel dr., Lugos város polgármestere Mocsonyi Anton királyi fővadászmestert a vadászati érdekében kifejtett tevékenységének elismerésül Lugos díszpolgárának nevezte ki. A kinevezésről díszes okmányt készítenek, amelyet küldöttéleg visznek el a fővadászmesternek.

— **Uj bélyegcsoportot** bocsájtott ki a posta. Bucurestiből jelentéi: A Timpul közli, hogy a posta vezérigazgatóság a hadsereg felszerelés előmozdítására új bélyegeket bocsájt ki, hogy ezzel is elősegítse a nagyközönség hozzájárulását a nemcsélhoz. Ezeket a bélyegeket 3 sorozatban adták ki finom fehér veltin papírra nyomva, százhuzt lei értékben. A bélyegek már kaphatók az összes postahivatalokban és megrendelhetők a bucurestii postavezérigazgatóság bélyegosztályán.

— **Dömötör Bertalan a Kölcsey Életiskolában** ma este megtartja vasárnapi számunkban ismertettét előadását a Fehérvári Malomcsatornáról, melyet száz év előtt Beszédes József dr., akkor országos hírű mérnök tervezett és készített Arad megyében. Dömötör Bertalan földmérnöknek előadásában nemcsak a mérnöki tudománnyal foglalkozók számára lesz értékes mondanivalója, hanem a társadalom minden tagja számára, akit foglalkoztatnak a mezőgazdaság és az ipar kölcsönös hatásai az anyagi és szellemi élet fejlődésére. Nemcsak az arad megyei technikai mű célja és elkészülte lesz a gazdag tanulság mellett szórakoztató Dömötör előadásában, hanem az is, amit Beszédes technikai alkotó zsenialitásáról fog hallgatóinak elmondani. Mérnök, aki a technikai tudományok mérnöki oklevéléhez szükségesnek érezte a megszerzését a művészet és a filozófia doktorátusát is a múlt század második évtizedében! Példaadó cselekvő erőt fog bemutatni Dömötör Bertalan esti előadása, mely 9 órakor kezdődik a köznevelési palota kistermében. A helység fűtött, belépti díj nincs.

— **Tárcsi Zsófia apácafőnöknőt** hirtelen halál érte a templomban. Budapestről jelentéi: Vasárnap délután a Ferenczések Margit-körúji templomában, a tízórás misén megjelent Tárcsi Zsófia 43 éves apácafőnöknő, aki az irgalmas-zárda apácait vezette a szentmisére. Az apácák az oltár két oldalán levő padokban foglaltak helyet. Urfelemutatás alatt Tárcsi Zsófia hirtelen rosszul lett és eszméletlenül esett össze. Mire orvost hívtak, már halott volt. Szívzseléhdűs ölte meg.

— **A Palaco-kávéház és a volt Kánya-féle étterem bérletének ügye.** Keddre volt megállapítva annak az árlejtésnek időpontja, amelyet a városvezetőség hirdetett a város tulajdonát képező, színházépületben lévő, vendéglapri célokra szolgáló helyiségek bérbeadására. Ismeretes, hogy a városvezetőség már lemondott ama tervéről, amely szerint át akarta alakítani a helyiségeket és eltekintett attól is, hogy a bérlő vállalja el a két helyiségnek egyetlen vendéglapri üzemmé való korszerű átalakítását. A keddi árlejtésen a volt Palaco-kávéház bérletére nem érkezett meg ajánlat és így az árlejtés eredménytelen maradt, minthaogy nem járt eredménnyel a volt Kánya-féle étterem bérbeadására vonatkozó árlejtés sem, amennyiben ebben a vonatkozásban is csak egyetlen pályázó jelentkezett: az eddigi bérlő, Karácsonyi Döme személyében. Mivel a városvezetőség úgy találta, hogy jobb megoldást úgy sem találhat, a volt Kánya-féle étterem bérletét árlejtésen kívül Karácsonyi Dömötörnek adta ki évi 82 ezer lei bérösszeg ellenében.

— **Kávédelután** a Református Otthonban. A Református Nőszövetség szokásos havi időköznapos kávédelutánját holnap, csütörtökön délután 6 órakor rendezi az Otthonban (Str. Calvin No. 3.) Háziasszonyok lesznek a Rozsnyay-nővérek, Dömötör Ilona, Apponyi Lajosné és Károly Sándorné. Vendégeket szívesen látnak.

— **Tűzesetek Arad megyében.** Stera Berta, arad megyei, Magyarpecska községbeli lakos házában tűz keletkezett. A lángok nagyobb terjedelemben elhamvasztották a háztetőt. A tűzvizsgálat során kiderült, hogy a kéményen keresztül vezető fagerenda gyulladt meg és a lángok átterjedtek a tetőszerkezetre. Ugyancsak tűz pusztított Motiu Gheorghie, arad megyei, Stejar községbeli lakos házában is. A tűz a gazdasági épületet pusztította el.

— **Ekünt aradi fiatalember.** Schaffer Mihályné, Saguna-uti lakosnő bejelentette a rendőrségen, hogy 24 esztendő József nevű fia több mint két héttel ezelőtt azzal távozott el otthonról, hogy Jordára utazik, de azóta semmi életjelet nem adott magáról. Schaffer Mihályné többektől érdeklődött és az értesítések szerint fia nem érkezett meg Jordára, ahová munkavállalás miatt utazott. Az eltűnt felkutatására megindult a rendőri vizsgálat.

— **A Romániai Magyar Népközösség aradvárosi tagozata** felkéri alant felsorolt tagjait, hogy állampolgársági ügyben okmányaik kiegészítése végett salát érdekükben sürgősen jelentkezzenek a Iosif Vulcanucca 12. szám alatti hivatalos helyiségében: Juhász Erzsébet (Barják), Zilahy Tassy László, Szujó Rozália, Vig József, Harmath Erzsébet, Hasiinger Lajos, Szabó József, Taibel Rozália, özv. Szélessné Kraller Erzsébet, Asbóth Anasztázia, Sanda József, Személyazonossági bizonyítványokkal: Török Zsuzsanna, Baba Etelka, Markovits Jánosné.

Az új légvédelmi előadások sorrendje Aradon

A Central-mozgóban tartandó légvédelmi előadások mai, holnapi és holnaputáni sorrendje a következő:

FEBRUÁR 7-ÉN: II. kerület 8-8.50 V-Y betűig, 9-9.50 M-P betűig, III. kerület 10-10.50 V-Y betűig, 16-16.50 A-E betűig, 17-17.50 F-I betűig.

FEBRUÁR 8-ÁN: III. kerület 8-8.50 K-O betűig, 9-9.50 P-U betűig, IV. kerület 10-10.50 V-Y betűig, 16-16.50 A-E betűig, 17-17.50 F-I betűig.

FEBRUÁR 9-ÉN: IV. kerület 8-8.50 K-O betűig, 9-9.50 P-U betűig, V. kerület 10-10.50 V-Y betűig, 16-16.50 A-E betűig, 17-17.50 F-I betűig.

— **A MADRIDI ALLATKERT SARKI MEDVÉJE MEGFAGYOTT.** Madridból jelentéi: Spanyolország egész területén fokozódik a hideg. A hóvihar és a fagy legérdekesebb áldozata a madridi világhírű állatkert sarki medvéje. A medve a szokatlan hidegben összefagyott, majd tüdőgyulladást kapott és néhány napon belül megdöglött.

— **Megjelent a Korunk februári száma.** A Korunk új számanak vezető helyén Világ gazdaság és világtörténelem címen Nagy Gábor ir érdekes cikket. Bár megállapításai főleg a multra vonatkoznak, a belőlük adódó törvényszerűségek azonban mélyen bele világítanak napjaink nemzetközi ellentéteinek gazdasági vonatkozásába is. Heves Renée a gyermekvédelemről ír cikket. Fekete Ferenc pedig a modern ember életében oly nagy szerepet játszó reklám- és propaganda kérdését tárgyalja. A gazdag tartalma számot Semlegeselek az első vonalban címmel kimerítő világpolitikai szemle egészíti ki. Előfizetni szándékozóknak készséggel küld mutatványszámot a kiadóhivatal: Kolozsvár, Strada Gen. Dragalina Nr. 108.

SZÍNHÁZ

Szerdán nagyszabású bohózat-est a Kamara Színházban

A remek műsor háromórás, falrengető kacagást biztosít — Pénteken lesz a „Ki gyereke vagyok én” premijerje

Szerdán este a Kamara Színház megismétli a rendkívül sikerű bohózat estjét, amelynek során az évad legnagyobb sikerű bohózatai kerülnek színpadra. Felhő Ervin — aki a kacagó-estet rendezi és a főszerepeket játssza, — valamint a remek műsor biztosíték arra, hogy szerdán is három órán keresztül falrengető kacagás lesz a színházban. A telefonbetyár, az „Amiért egy asszony visszajér”, a „Biztosíték”, a „Férj és feleség” című bohózatok nem maradhatnak háttér nélkül. Rendkívül mulatságos Felhő Ervin aktuális „Hacsek és Sajó” tréfiája. Hacsek az AAC-bálon, Hacsek a finn háborúban — amelynek minden szava harsogó kacagást vált ki.

Pénteken este lesz a „Ki gyereke vagyok én” pompás zenés bohózat bemutató előadása. A rendkívül szellemes zenés bohózat próbái már napok óta folynak és így a mindentit rendkívül sikerű aratótt darab Aradon is a legjobban előadásban kerül színpadra. A „Ki gyereke vagyok én” a szezon nagy sláger darabja lesz.

Magyar nép-hangversenyt rendez márciusban Aradon az aradi magyar népközösségi tagozat

Kolozsvárról jelentéi: A kolozsvári Ellenzék keddi számában Palágyi Jenő dr., a Magyar Népközösség aradi tagozatának elnöke részletes beszámolót ad a Magyar Népközösség aradi tagozatának eddigi munkásságáról. Elmondja, hogy a Népközösség téli segélyakciója keljő sikerrel járt és a begyűjtött mintegy 160 ezer leiel több mint 200 család közel 2000 tagját segítézték. A Magyar Bál az erkölcsei siker mellett anyagi eredménnyel is zárult és a bál anyagi jövedelmét iskolák támogatására, valamint az összpontosított családoknak segítségére fordították. Palágyi Jenő dr. nyilatkozatából az is kitűnik, hogy a Magyar Népközösség aradi tagozata két hónap alatt mintegy 2000 állampolgársági ügyet bonyolított le.

Uj tervekről a következőket mondotta a Magyar Népközösség aradi tagozatának elnöke a kolozsvári lap munkatársának:

— Nem szántam a saját részére a hírt, de úgy látom, nem térhetek ki közlése elől. Koratavasszal, úgy gondolom, márciusban, egy hatalmas magyar népi hangversenyt rendezünk Aradon. Városi rendezvénynek készül, de azt hiszem, országos jellegű lesz. Be akarunk kapcsolni néhány neves, más városbeli énekművészt és muzsikust, hogy műsorunkat színesebbé tegyék. Például minden valószerűség szerint a karnagyt Kolozsvárról fogjuk kérni. A személyek már körülbelül ki is vannak jelölve. Természetesen csak magyar szerzők munkái lesznek műsoron. Hogy mi a célunk ezzel? Anyagiilag: jótékonykodás, erkölcsileg: a zenei kultúra nevelése.

Cujka helyett — sósavat adott vendégeinek egy borgóprundi vendéglős

Beszterce. Különös mérgezési eset történt Borgóprund községben. Dumitru Ionescu főmérnök a naszódmezei mezőgazdasági kamara elnöke, I. Sima és G. Prapescu besztercei mérnökök és Anthon Vlad gyógyszerész, Borgóprund bírójának kiszállásról tértek vissza Borgóprundra s bementek a községi vendéglőbe. Molner Hans vendéglős az előkezd vendégeknek cujkát szolgált fel, előre jelezve, hogy „nagyszerű” italra tett szert. A három mérnök ivott is néhány pohárral, míg vissza nem tért a közben hazament Anthon Vlad gyógyszerész. A gyógyszerész, amint megízlelte az italt, rögtön megállapította, hogy az nem pájinka, hanem sósavoldat. A vendéglős akkumulátor töltésre használta a savat s véletlenül került kezebe az azt tartalmazó üveg. Szerencsére jóadag vízzel felhígította, mielőtt megfőzte volna a „meleg cujkát” s így mindössze tizenöt százalék sósav maradt az italban. Vlad bíró azonnal átsietett gyógyszerterárába s eljársert készített, amely semlegesíti a sósav hatását. Ilyenformán sikerült megakadályoznia a „nagyszerű” cujka súlyosabb következményeit.

— **Dr. Lázár Béla: Művészet.** A legolcsóbb könyvnapi művészettörténet: Dr. Lázár Béla: Művészet c. kis művészettörténete. A kitűnő szerző végigvezeti olvasót a művészetek egész történetén, a primitív ember meghatónaiv produkcióitól kezdve a művészfjedelmek örökbecsű alkotásain keresztül az ultramodern művészi törekvések ismertetéséig. De nem fullasztja bele olvasót a részletek tömkelegébe, nem ad megemészthetetlen adathalmazt, hanem filmszerű pergetésben elvonultatja a művészeti irányok egymásutánját, mégpedig az illető művészeti stílus legnagyobbjainak alkotásain keresztül. Nem sorol fel minden művészeti alkotást, de a leglényegesebb művek kompozíciójának megmagyarázása után megérteti olvasóval egy-egy stílus, mint például az antik, a román, a gótika, a renaissance, a barokk, a rokokó, az impresszionizmus, a pienair, stb. lényegét és olyan művészek, mint Phidias, Apelles, Praxiteles, Bramante, Giotto, Masaccio, Leonardo da Vinci, Michel Angelo, Raffael, Tizian, Dürer, Rembrandt, Rubens, Velasquez, Greco, Manet, Courbet, Munkácsy, Szinyei-Merse, stb. nagyságát. Ez a mű egy kötetben egyetemes művészettörténet ad. Felöleli az építészet, szobrászat és festészet egész anyagát. Az egyes művészeti irányok és korok gyors vágatában rohannak el az olvasó előtt és ahogy az író magyaráz, észrevétlenül megtanuljuk, hogyan kell egy képet, vagy szobrot szemlélni, mi az, ami egy alkotást művészivé és örökbecsűvé avat. Nagy segítségére van ebben a szerzőnek az illusztrációs anyag: közel 100 szöveggép és 37 műmellékleten elhelyezett 65 remek reprodukció szemlélteti az elmondottakat. Dr. Lázár Béla könyvét mindenki megértheti, nemcsak a képzett olvasó. Biztoskező megbízható kalauz a művészet gyönyörű birodalmában, az emberteremtette álmoképek színes virágos kertjében. Dr. Lázár Béla: Művészet c. könyve pompás Rózsavölgyi-kiadásban, könyvnapra 158.— lei. Egyébként rendes ára 251.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérjen teljes Rózsavölgyi-jegyzék!

FEJFAJÁS
HÜLÉS • GRIPPA

ANTI-
NEVRAIGIC

JAWOL

SPORT KÖZLÖNY

Hatalmas meglepetések az olasz bajnokság harmadik tavaszi fordulóján

Otthonában szenvedett súlyos vereséget a Juventus

Róma. Az olasz bajnokság harmadik tavaszi fordulója rendkívül simának ígérkezett, végül azonban egész sereg, köztük néhány vaskos, meglepetést hozott. A forduló meglepetései:

a) A bajnokságban vezető Bologna hazai pályán is csak egy gólt tudott rugni az utolsó helyen álló Modenának. Igaz, hogy ez az egy gól is elég volt a győzelemhez.

b) A Genova pontot veszített Milánóban és így a Bologna előnye két pontra emelkedett.

c) A Lazio Rómában kénytelen volt megosztani a pontokat a hátsó régiókban kullogó Fiorentinával.

d) A forduló legnagyobb meglepetése a Juventusnak otthonában elszenvedett súlyos veresége a Triestina csapatától.

A harmadik forduló mérkőzéseinek eredményei:

Milánó—Genova 2:2 (1:1), Milánó, 20.000

Lazio—Fiorentina 1:1 (0:0), Róma, 8.000

Torino—Novara 1:0 (1:0), Novara, 4.500

Bologna—Modena 1:0 (0:0), Bologna, 8.000

néző, Triestina—Juventus 6:2 (3:0), Torino, 10.000

néző, Venezia—Róma 2:2 (0:1), Velence, 10.000

Ambrosiana—Napoli 1:0 (0:0), Nápoly, 10.000

néző, Liguria—Bari 1:0 (0:0), Liguria, 8.000

néző, A bajnokság állása:

1. Bologna	18	10	6	2	26:12	26
2. Genova	18	10	4	4	40:27	24
3. Ambrosiana	18	10	3	5	28:16	23
4. Lazio	18	8	6	4	26:15	22
5. Milánó	18	7	5	6	32:21	19
6. Torino	18	8	3	7	22:20	19
7. Juventus	18	8	3	7	27:30	19
8. Venezia	18	7	4	7	25:29	18
9. Triestina	18	7	3	8	26:25	17
10. Róma	18	6	5	7	15:18	17
11. Novara	18	8	1	9	16:20	17
12. Bari	18	5	6	7	19:26	16
13. Liguria	18	4	8	6	17:25	16
14. Fiorentina	18	6	3	9	25:29	15
15. Napoli	18	4	3	11	11:28	11
16. Modena	18	2	5	11	16:30	9

Románia hajlandó megrendezni az amatőr ökölvívóbajnokságokat

Bucuresti. A nemzetközi ökölvívószövetség megkérdezte tagállamait, hogy azon esetben, ha az 1940. évi olimpia elmaradna, melyik lenne hajlandó megrendezni az amatőrvilágbajnokságokat. A felhívásra nagyon sok ország jelentkezett, így Argentína, Románia, Magyarország és Olaszország is és valószínű, hogy ezen utóbbi négy állam közül fogják valamelyiket megbízni a világbajnokság megrendezésével.

Kilencven ezer lejt osztott ki az egyesületek között a labdarúgószövetség

Bucuresti. A labdarúgószövetség évenként bizonyos összeget tartálékol a ligamérkőzések bevételéből és ezt az összeget azután felosztják az egyesületek között annak arányában, hogy milyen bevételeket értek el az idény folyamán. A nemzeti bajnokság bizottsága a tartálékoltt összeget most a következőképpen osztotta fel az A-liga egyesületek között:

FC Rapid 1500 lei, Venus 1500 lei, Sp. Studențesc 6000 lei, Ripensia 4000 lei, Unirea Tricolor 11.000 lei, Juventus 6000 lei, TMAC 6000 lei, Gloria CFR 8000 lei, Victoria 18.000 lei, UDR 8000 lei, FC Carpati 8000 lei, AMTE 12.000 lei.

O Nagy érdeklődés az országos sibaibajonki versenyek iránt. A romániai si-szövetségben lázasan dolgoznak a nagyszabású bajnoki versenyek előkészítésén. A versenyek február 8—18. között kerülnek lebonyolításra, az alábbiak szerint: február 8: a 18 km.-es szenior és a 8 km.-es ifjúsági futóverseny a Brassói Poianában, február 10: a 4x10 km.-es szenior, illetve 4x4 km.-es ifj. staféta-verseny a Poianában, február 11: ugróverseny Bolnokon a Brassói Turista Egyesület rendezésében, február 17: lesiklóverseny a Bucsecsen, február 18: műlesiklóverseny a Bucsecsen.

O A BKE 10.000 méteres gyorskorcsolyázó versenyt rendezett vasárnap, amelynek eredményei: 1. Hidvéghy 18:22.1 perc, 2. Ladányi Geleon 18:22.2 perc, 3. Enyedí 18:32.6 perc.

O A Kínizsi vasárnap tartotta közgyűlését, amelyet Juga Liviu dr. elnök, aki 10 évi állott a nagymultu egyesület élén, lemondott tisztségéről. Helyébe Corcan János dr.-t választották meg. Juga Liviu dr.-t ugyanakkor az egyesület diszelnökévé választották meg. Elfoglaltságával indokolta meg lemondását Juga dr.

O Tíz év után nyerte meg ismét az FTC ökölvívó-csapatát a magyar ökölvívó csapatbajnokságot. Az FTC ökölvívó-gárdájának szorgalmas munkáját jutalmazta a csapatbajnokságok során elért szép siker.

Prágában lesz a Középeurópai Kupa legközelebbi ülése

Róma. A Középeurópai Kupával kapcsolatosan újabb jelentés szerint a bizottság legközelebbi ülése március 9-én és 10-én véglegesen Prágában lesz, melyen az Európa-Kupabizottság is ülést fog tartani és véglegesen rendezni fogja az Európa-bajnokság kérdésének ügyét.

Római sportkörök értesülése szerint ezt a nagy labdarugótornát a magyar sportkörök úgy kívánják továbbra is fenntartani, hogy a prágai ülésen Románia és Jugoszlávia csapatainak felvételét is javasolni fogják az Európa-Kupába.

Ki Amerika legnépszerűbb sportembere?

Az amerikai sportújságírók népszerűségü versenyét rendezték. A közönségnek azt kellett eldöntenie, hogy ki Amerika legnépszerűbb hívatásos sportembere. A verseny meglepő eredménnyel végződött. Az első díjat ugyanis Lou Anders könnvüsvilágbajnok nyerte el, Joe Louis, a néger óriás hatodik lett!

O Budapestről kérnek atlétikai edzőt Egyiptomba. Az egyiptomi atlétikai szövetség Budapestről magyar atlétikai edző ajánlását kérte. A MASz Gáspár Jenőt, az egykori híres ugró-atlétát ajánlotta és a tárgyalások Gáspár és az egyiptomi szövetség között meg is indulnak.

O Külföldi körútra indult a magyar műkorcsolyázó pár. Budapest. A Szilassy Nadin és Kertész Ferenc magyar műkorcsolyázó pár az idei magyar bajnok-pár külföldi versenykörútra indult. Berlinben a Sport Palastban vesz részt a magyar műkorcsolyázó pár a versenyen, a világbajnok Herbert—Bayer és a bécsi Pausin testvérpárral. A magyar bajnokok Berlinből Tropolba utaznak.

TEKESPORT

Az aradi tekekörzet közleményei. Az aradi tekekörzet hétfői ülésén egész sereg határozatot hozott, melyek a közeljövőben meginduló bajnoki évadban már gyakorlatba lépnek és mivel ezek egyaránt pályatulajdonosok, mint az egyesületek működésében fontosak, szükségesnek tartottuk azok ismertetését.

Játékosigazolványok láttamozása, szombaton, február 10-én, este 9 órakor. Szombaton este Aradra érkezik a kolozsvári központ megbízottja, a játékoskarnettek, illetőleg azoknak az 1939. és 1940. évi érvényességi láttamozása céljából. Az aradi tekekörzet elnöksége felhívja az egyesületeket, hogy szombaton este 9 órakor igazolt játékosaik névjegyzékével és a játékosok karnettjeivel, a körzet hivatalos helyiségében, a Husiparosok székházában pontosan jelenjenek meg, annál is inkább, mert a közeljövőben meginduló bajnokságban csak a láttamozott igazolványokkal rendelkező játékosok szerepelhetnek.

A láttamozás díja igazolványonként 10 lei, ugyanakkor fizetendő be a központi tagsági díj is, mely egyesületenként évi 100 lei.

Hitelesített pályák tulajdonosai 1940. január hó 1-től kezdődőleg, pályánként 20 lei havi illetéket fizetnek az aradi tekekörzet pénztárába.

Bírótanfolyam indul meg február havában, melyen minden románul tudó, büntetlen előéletű, román állampolgársággal bíró, nagykorú férfi vehet részt. A tanfolyam 8 elméleti és 4 gyakorlati órán ismerteti a teke sport szabályait és a bírák kötelességeit, melyek anyagát a körzeti bajnoki bizottság tagjai adják elő. A tanfolyam kezdetéről és az előadás napjairól annak idején beszámolunk. Az egyesületek február 10-én este a körzeti ülésen jelentésként be, hogy tagjaik közül kik szándékoznak a tanfolyamon résztvenni.

A Tricolor tréninglet az enyhébb idők beálltáig úgy az A), mint a B) csapatok részére, egyelőre csak szerdai napokon este 8 órai kezdettel lesz megtartva. Az elnökség kéri tekezőit, hogy ma este 8 órakor teljes számban jelenjenek meg, mert ma a csapatkapitányokat választják meg.

Stavrache Cristina hangversenye febr. 10-én, ismert román énekművész nő egyetlen

este 9 órakor a Kulturpalotában.

Műsoron román és külföldi zeneszerzők művei. Zongorán kíséri: Dagobert Buhoy Jegyek elővételben kaphatók a „DIECEZANA” könyvkereskedésben.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Szabadforgalmi devizára szóló csekkek elfogadásának feltételei

A Banca Nationala, 117.871 számú, 1939. december 7-ikéről kelt körlevelének következményeképpen 1940. január 29-től áru kivitelével kapcsolatosan a következő fizetések végett szabad devizára szóló csekkeket is elfogadni: 1. Exportált áru értékének előzetes kiegyenlítése. Előzetes fizetés alatt értendő az a fizetés, amely legkésőbb a kivitel eszközléséig történik. 2. Hajózási díj. 4. Hajók fűtőanyagának ellenértéke, hajóbérlés összege, ügynökök

jutaléka stb. 4. Illetékek, költségek stb.

Ezeknek a csekkeknek elfogadását ahhoz a feltételhez kötik, hogy külföldi vagy romániai cégek által állítottanak ki egy felhatalmazott, vagy korlátlan hitellel rendelkező pénzügyi forgatmányával. Ugyancsak elfogadják a felhatalmazott bankok csekkeit is. A csekkek kiállítását és átadását illetően a Banca Nationala körrendeletben tájékoztatta a felhatalmazott bankokat.

= Devizaárfolyamok: Angol font Newyorkban 3.97 hétnyelcad, Zürichben 1773. francia frank Newyorkban 2.23 és fél, Zürichben 10.04 és fél. svájci frank Newyorkban 22.42, a dollár Zürichben 4.46.

Az aradi pénzügyigazgatóság hivatalos közleménye az adóamnesztia meghosszabbításáról

Az aradi pénzügyigazgatósághoz megérkezett a pénzügyminisztérium hivatalos közleménye az adóamnesztia meghosszabbításáról, amiről különben az Aradi Közlöny már részletesen beszámolt. A miniszteri határozat szövege, amelyet már szó szerint ismertettük, a következőket tartalmazza: 1940. február 15-ig meghosszabbítják a 426.673 számú 1939. évi rendelet hatálya, amely az adóamnesztia törvény alapján módot adott az adófizető polgároknak, hogy véglegesen rendezék helyzetüket az adókövető és megállapító pénzügyi hatóságok iránt, ami a hátralevő adók ügyét illeti, akár tévedésből, akár csalárd szándékból vonták ki magukat annak fizetési kötelezettsége alól. Az adóamnesztiaira vonatkozó rendelkezések kivétel nélkül fenn tartanak.

Tudnivalók a tantiémek után fizetendő adókról

A közvetlen adózásról szóló törvény 123. szakaszának ötödik pontja szerint a vállalatok által fizetett tantiémek bizonyos esetekben jövedelmiadó, bizonyos esetekben pedig tőkekaparó adó rendszere alá esik. A fix, havonként, vállalatok vezetőségének delegált tagjai számára fizetett összegek, ha állandó tisztség betöltéséről van szó, nem tekinthetők tantiémeknek, hanem fizetesként kezelendők és adózásuk is így történik. A tőkekaparó olyan esetekben alkalmazandó, mikor magántőkével alakult részvénytársaságok igazgatósági tagjai számára folyósított tantiémekről van szó. Ugyancsak fizetesként kezelik az igazgatók és tisztviselők számára folyósított tantiémeket. Általában minden a vállalat fizetése alkalmazottjának kiutalt tantiém fizetesként bíráltatik el, mint végzett munka ellenszolgáltatása. Az ugynevezett jelenléti pénzek, mint napidíjak is, ezen elbírálás alá esnek.

= Eladott aradi ingatlanok: Ujj István és neje eladták a Str. Dna Balasa 58. sz. házat 150.000 leierért Csörbich Antal és nejeinek. — Sándor Herna eladta a Str. Patria 10. sz. 106. négyyszögletes telkét 68.000 leierért Braun Jenőnek. — Schmidt Antalné eladta a Rózer-dűllőbeli 200 négyyszögletes telkét 26.000 leierért Csabó Nagy Jánosnak. — Sipos Száváné eladta a Nisipos-dűllőbeli 2 holdas szántót 40.000 leierért Forgó Mátyás és nejeinek. — Klein Miksa eladta a Str. Badea Cartan 30. sz. házat 180.000 leierért Urschitz Augustin és nejeinek. — Welcz Cecília és Ilona eladták a Str. Cogălniceanu és Str. R. Velicu 28. sz. házat 460.00 leierért Kévés Lajos és nejeinek. — Wahl Anna eladta a Bulev. Reg. Carol I. 33. sz. házat 400.000 leierért Schmidt Eleknek. — Özv. Dragoș Demeterné eladta a Str. Dna Balasa 126. sz. házat 226.000 leierért Cosa Antal és nejeinek. — Spirescu Mihail eladta a volt Kis-molnár-ucca 108 négyyszögletes telkét 120.000 leierért Bataran Cristinának. — Retkovszky István eladta a Str. Oituz 132. sz. házat 218.000 leierért Leichmann Ferdinánd és nejeinek. — Morariu Miláné eladta a Gái, volt Szeglet-ucca 33. sz. házat 60.000 leierért Sabau Ioannának. — Veres Gyula és neje eladták a Str. Sincal 262 négyyszögletes telket 900.000 leierért dr. Botetu Aurel és nejeinek. — Ecséki Mária és társa eladták a Calea Saguna 125. sz. házat 110.000 leierért Busch Zoltán és nejeinek. — Bosniac Ioan eladta a Szurduk-dűllőbeli 1 hold 1030 négyyszögletes szántót 40.000 leierért Tyoszy Katalinnak. — Kelly Terézia eladta a Str. Daciilor 134. négyyszögletes telkét 98.000 leierért Gavrlovits Dusánnak. — Bonczos László és neje eladták a Str. Rahovei 74. sz. házat 60.000 leierért Fischer Árpád-nak.

Az exportőrök névjegyzéke

Az aradi kereskedelmi és iparkamara ezúton hozza az érdekelt exportőrök tudomására, hogy mindazoknak az exportőröknek, akik 1939. december hó 31-ig nem kérték az 1940. évre érvényes névjegyzékbe való felvételüket, a vonatkozó törvény 47. szakasza értelmében joguk van fellebbezéssel élni. A fellebbezési határidő 15 nap, 1940. január 31-től számítva, amikor is a hivatalos lapban megjelent az exportőrök hivatalos névjegyzéke. A kéltől megindokolt és bővegezett fellebbezések a következő címre nyújthatók be: Ministerul Economiei Nationale, Directiunea Organizării și Incurajării Exportului, București. A fellebbezési határidő lejártá után azok a cégek, akik nem kérték felvételüket az exportőrök névjegyzékébe, véglegesen töröltnék tekintendők a hivatalos exportőrök jegyzékéből.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

Az állat- és friss húskivétel szindikátusok szövetsége értesítette a vámkat, hogy a szövetség által kiállított kivitel igazolványok Flondor G., a szövetség volt elnökének és P. Nemoianu titkár aláírásával is érvényesek. Ugyanis a szövetség nagyobb mennyiségű ilyen nyomtatvánnyal rendelkezik méz, amit fel akar használni.

Körrendeletben értesítette a pénzügyminisztérium a vámhivatalokat, hogy a Monitorul Oficial január 23-án megjelent 19-ik számában rendeletétől közölték a glicerinfogyasztás illetékéről, ami a megjelenés napján lépett érvénybe. A rendelet törvény az országban gyártott, vagy behozott glicerinre. — amint azt az Aradi Közlöny megírta — 12 leier illetéket állapít meg a glicerin kilójáért.

A bélyeg- és forgalmiadóigazgatóság átirata nyomán és a 464.367. számú miniszteri rendeletnek megfelelően a vámkat utasították vétek kézhez, hogy az egy séges díjazás 991-ik pontjának a) bekezdésében felüntetett árucikkek központosítottak a következőképpen módosul: Optikai üvegek szemüvegokhoz, vagy más célra, bruttó 900 lei különként. Az új központosított január 27-ével lépett életbe.

Ismerőtte az Aradi Közlöny a hivatalos exportlista aradi vonatkozású névsorát, amivel kapcsolatosan most a következő, eredetileg kimaradt cégeket soroljuk fel: Romberger et Co. Kürtös, Căltrom Mór Arad, Forestiera Nadas S. A. R. Arad, Ghizela malom és gabonakivétel Pécska, Tenner Lajos Arad, Patcanu Stefan Nagyvak.

FÓRUM

Hólé-tömegek az uccákon

Kaptuk az alábbi panaszos levelet:

A nagy hó-tömegek, amelyek a város uccáit ellepték, igen sok helyen okoznak súlyos kellemetlenségeket és közlekedési zavart. Különösen a tisztviselőtelepen válik egyre súlyosabbá a helyzet, mert egyes uccákban teljesen lehetetlen a közlekedés. Így például a Simion Bărnuțiu-uccának egyik oldalán sem lehet közlekedni, a Mátásari, és Selari uccák baloldalán pedig szintén használhatatlan a járda. A felőlvadt hó-tömeg ugyanis a jégkeményen fagyott föld következtében nem tud lefolyni és az uccák csaknem teljesen víz alatt állnak. Sok az olyan ház ezekben az uccákban, amelyekből ki sem lehet jönni az uccára és haladéktalanul ki kellene küldeni a tűzoltóságot, hogy a vizet felszívja, mert az ut közepén tovább olvadó hó valószínűleg árvízrel fenyegeti a tisztviselőtelepet és környékét. Soraink szíves közléséért fogadják leghálásabb köszönetünket.

Több régi előfizető,

Róma megmenekült

Rómát a déli ópai kultúra annyil évszázados központját sokszor látogatták meg veszedelmes járványok. Különösen a 15., 16. és 17. században tomboló borzalmas erővel a pestis, láz és influenza az Örök városban. Loyola Ignác, Camillo de Lellis, Josef Calasanzio, az ellenreformáció vezetői sokat küzdöttek a járványok ellen.

A pontinai mocsarak közelsége következtében a láz már az ókorban Róma legrettegettebb betegsége volt. Azokban az időkben a betegség csakit kizárólag a víz, a mocsarak és a légköri viszonyok hatásában keresték. Innen a betegség neve: malária, amely a Mal'aria (rossz levegő) kifejezésből származik.

A chininra növény Európában való megismerésének köszönhető, hogy Róma és környéke megmenekült a majdnem biztos pusztulástól. Ha a kinin gyógyító hatását nem ismerik fel Európában éppen akkor, amikor a legveszedelmesebb maláriajárványok dühöngtek, akkor Róma környéke minden valószínűség szerint éppen olyan sivataggá változott volna, mint Közép-Afrika. Ma a campagna síkság mezőgazdaságilag tökéletesen kihasználható terület, virágzó gyárak és telepek dolgoznak a régi város romjai körül. Azt látniuk tehát, hogy mekkora szerepet játszott itt a kínin-növény cserjéjéből készített kinin, amelyet ma már az egész világon sikerrel használnak a rettegett malária betegség gyógyítására.

Megelőzésként a Népszövetség Malária Bizottsága 0.4 gramm kinin napi adagot ajánl a maláriaveszély hó-napi alatt, gyógyításként pedig 1-1.3 kinin napi adagot 5-7 napon át. Külön utókorára ezután nincs is szükség, mert visszaesés esetén ugyanez az eljárás alkalmazható.

= UJABB RENDELETTEL ENGEDÉLYEZTÉK AZ ERDÉLYI MAGYAR GAZDASÁGI EGYLET GAZDÁKÖRINEK MŰKÖDÉSÉT. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet elnökségének kérésére a belügyminisztérium állambiztonsági vezérigazgatósága 1939. december 11-én kelt 83.062. számú rendeletével engedélyezte az EMGE falusi gazdaköröknek üléseit, anélkül, hogy ezekre előzőleg külön engedélyt kellene kérni. Természetes, hogy ezeken a gazdaköri üléseken csak kizárólag mezőgazdasági, illetve gazdasági dolgokról szabad beszélni. Katonai témákban azonban az ülések engedélyezését az illetékes katonai parancsnokságtól kell kérni.

Özv. Hady Antalné, született Szathmáry Mária, mint mélyen süjtött hitves, dr. Hady Antal, dr. Hady László és dr. Somogyi Miklósné szül. Hady Mária, mint gyermekei, fájdalomtól megtört szívvel tudatják a felejtethetlen férfi, gondos édesapá, szerető nagyapá, após és rokon

HADY ANTAL

A. E. G. V. vezérigazgató és nyug. CFR. főfelügyelő

életének 70-ik, legboldogabb házasságának 38-ik évében február hó 5-én délben a halotti szentségek felvétele után hirtelen történt elhunytát.

A megboldogult földi maradványait február hó 7-én, d. u. 4 órakor fogjuk az „Eternitatea” (felső) temető halottasházából a román kath. egyház szertartása szerint történt beszentelés után a családi sírkertben örök nyugalomra elhelyezni. Az engesztelő szentmise áldozat, a megboldogult lelkiüdvéért február hó 8-ik napján, d. e. fél 10 órakor fog a jótisz Minorita Atyák templomában az egek Urának bemutatni.

Emléked örökre szívünkbe van zárva!

Arad, 1940. február hó 5.

Dr. Hady Antalné szül. Szilvássy Margit menyje. Dr. Somogyi Miklós veje. Somogyi Miklós és Éva unokái. Hady Kálmán, Eszes Imréné szül. Hady Matild testvérei. Hady Kálmáné szül. Faltum Mária. özv. Hady Gyuláné szül. Spönger Eleonora, Szathmáry Gézáné szül. Széll Aranka, Eszes Imre, Szathmáry Géza sógorai és sógorai. Treier Józsefné szül. Eszes Matild, Hady Jenőné szül. Hady Szilárdka, Frint Antalné szül. Eszes Klára Eszes András, Vanlé Andrásné szül. Muraözi Tilda unokahugai és unokahúgok.

Ugyszintén a többi rokonság, a jóismerősök és jóbarátok nevében is.

Lakás: Str. Crisan No. 7. (Karolina-ut.)

LIMBECK
Fabrica de coșciugari și înmormântări de la 10 metri
Mantari, Strada MĂȚIANU TELEFON 1093

Legújabb jelentéseink:

Bevezetik Angliában is a halálbüntetést!

Chamberlain szenzációt keltő kijelentései az olasz-angol tárgyalások újabb fordulatairól

London. Chamberlain miniszterelnök az alsó ház ülésén bejelentette, hogy a kormány törvényjavaslatot kénytelen beterjeszteni amely szerint súlyos esetekben halálbüntetéssel sújtják mindazokat, akik értesítéseket szolgáltatnak az ellenségnek. A szállításiügyi miniszter bejelentette az alsóháznak, hogy a közeljövőben a papírforgasztás terén adagolást vezetnek be.

Chamberlain egyébként Henderson képviselő kérdésére a következőket jelentette ki:

— Anglia és Olaszország között — mondta a miniszterelnök, — 1938. április 16-án egyezmény jött létre, melyben kölcsönösen kötelezték egymást, hogy a szárazföldi, tengeri és légihad-

erőre vonatkozó értesítéseiket bizonyos területek tekintetében kölcsönösen kicserélik egymással. Ez a szárazföldi haderőre megtörtént és február hónap folyamán a tengeri és légi haderőre vonatkozólag is meg fog történni. Közölhetem a házzal — fejezte be szavait Chamberlain, — hogy Anglia 1939. tavaszán bizonyos javaslatokat tett Olaszországnak Olaszkeletafrika, Szudán, Kenya és Szomáli-föld közötti határ új szabályozására vonatkozólag. Az olasz kormány röviddel a háború előtt elfogadhatatlannak minősítette az akkor angol javaslatokat, most azonban Anglia újabb fontolóra veszi a kérdést, hogy javaslatát esetleg újabb formában megismételje.

Ploestiben elfogták az aradi és temesvári trafikrablások tettesét

Temesvári munkatársunk jelenté: A temesvári rendőrség értesítést kapott Ploestből, hogy ott elfogták Leterie Anghel ismert gonosztevőt, aki az egyik dohánytözsdében nagyobb mennyiségű bélyegzet kínálta eladásra. Leterie bejárta az egész országot és a nagyobb városokban trafikrablásokat követ el. Valószínűnek tartják, hogy az aradi és temesvári legutóbbi trafikrablásokat is Leterie követte el.

200 vagon állatexport-szállítmány ment Arad megyéből Németországba

Az elmúlt hét folyamán jelentős élőállat-exporttevékenység volt Arad megyéből. Élősertés és szarvasmarhából közel kétszáz vagonnal szállítottak részben Bécsbe részben pedig a cseh-morva védnökség területére.

Ugyancsak az elmúlt hét folyamán a kijáratos határállomáson keresztül öt vagon bacon került kivitelre Hollandia részére, Magyarország pedig két vagon fűrészfűrűt importált.

Biztosítva van Magyarország szénellátása

Budapestről jelentik: Varga József magyar ipari és kereskedelemügyi miniszter az Esti Újság munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy minden intézkedést megtettek Magyarország szénellátásának biztosítására.

Tengeri események:

Berlin. Két angol hajó Máltába kísérte a Beograd Jugoszláv hajót, egy portugált szintén feltartóztattak. A Virgo svéd hajót szovjetpilóták süllyesztették el.

Kiterjesztették az egykori lengyel területekre is a magyar-német kompenzációs egyezményt

Amszterdamból jelentik: A Havas-ügynökség úgy értesül, hogy egy német-magyar vegyesbizottság megállapodott abban, hogy a két ország közötti kompenzációs egyezményt a lengyel főkomáromnyozóság területére is kiterjesztik. Ugyancsak a Havas-ügynökség jelenti, hogy a Németország és Finnország közötti átutalási egyezményt mindkét fél hallgatóságos beleegyezésével meghosszabbították. (Rador).

APROHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST KERES

Autorizált könyvelő, hadmentes, elsőrendű szervező erő, fél-, vagy egésznapos elhagyatást keres. Szíves megkereséseket továbbít a kiadó. 694

Gyermekgondozónő, gyakorlatjal, állást keres, vidékre is megy, esetleg orvos mellé asszisztensnőnek. Cimeket a kiadóba. 706

ALKALMAZÁST NYER

Ügyes és agilis ügynököket és ügynököket fix fizetés és jutalékra felvesszünk. Str. Doamna Balasa 165. 699

Mindenes szobaleány bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Kaptafagyár, Arad, Str. Căpitan Ignat No. 9. 695

Ügyes, rendes, megbízható szobalányt felvesszünk. Cim a kiadóban.

LAKÁS

KIADÓ AZONNALRA, vagy május 1-re emeleti urilakás Bul. Carol 44. szám alatt. 654

Négyszobás, modern lakás május elsejére kiadó. Calea Rădnei 18-20. 707

Háromszobás, földszini és másodemeleti, modern lakás május elsejére kiadó. Str. Cloșca 7. 697

Főtéren komfortos, háromszobás lakás kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 31. 698

Str. Horia 4. sz. házban I. emeleti, négyszobás, modern lakás kiadó. 693

Modern, háromszobás lakás kiadó. Bul. Carol I. 18. 696

Kiadó március 1-re teljesen tiszta, háromszobás urilakás (udvari), bér havi 1600 lei mellékdíjakkal együtt. Erdekoldni: Braun, Bul. Reg. Ferdinand 37. 704

Kétszoba, konyhás lakást, lehetőleg fürdőszobával keresek kizárólag a belvárosban azonnalra, vagy legkésőbb május 1-re. Cimeket ármegjelöléssel „Centrum” jellegre a kiadóba kérek.

2 szobás összkomfortos

lakást keresek május 1-re központban. Cimeket a kiadóban. 678

VÉTEL - ELADÁS

Használt 48, vagy 80 Basszusos Accordont veszek. Cimeket kérem a kiadóba leadni. 623

Narancshéjat minden mennyiségben veszünk. Str. Soarelui 11.

Női és férfi fodrászüzlet eladó. Cim a kiadóban. 700

Zongorát, olcsót, keleti és belvárosi színeket, antik és modern ezüstöt, varrógépet, antik poharakat, antik bútor veszek magas árrban. Zalogcédulát veszek magas árrban. Zalogcédulát megveszünk. Veszek ezüstöt, aranyat és teljes lakásberendezéseket. Tempo, Fischer Eliz-palota.

Hirdessen az
Aradi
Közlöny-ben!

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, FEBRUÁR 7.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállás jelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12:10: Lemezek. 13: Costica Dumitrescu zenekara. 13:20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13:30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14:20: A zene folytatása. 15: Különléle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Művészeti krónika. 19:17: Margareta Căpeanu hegedű. Th. Rogalski zongorázik. 19:45: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 19:55: I. Bujoiu mérnök előadása a román szénről. 20:10: Rádiózenekar. Mircea Lazar énekszámával. 20:45: Hírek. 21: A rádiózenekar Mariana Jarosievič csellójátékával. 22:10: Hírek, sportközlemények. 23:30: Virgil Gheorghiu zongorázik. 23: Könyvi zene lemezek. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7:45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Felolvasás. 13:10: Szabó Helén hegedű, zongorán kíséri Hajdu István. 13:40: Hírek. 13:55: Ének. 14:20: Időjelzés, időjárásjelentés, vizállásjelentés. 14:30: Veress Károly cigányzenekara muzsikál. 15:30: Hírek. 17:15: Diákféltára. 17:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:15: Gy. Márkus Lili zongorázik. 18:45: A magyar művészetért. Réthv István előadása. 18:15: A rádió szalonzenekara. 20:15: Hírek. 20:30: Az Operaház előadásának közvetítése. 1. Május királynője. 2. Székelyfő. 3. Pozsonyi majális. 21:20: Külügyi negyedóra és hírek. 22:30: Hírek. 23:25: Időjárásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0:20: Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19:45: Olasz nyelvoktatás. 20:30: Magyar rajz 500 éves Héjjas János előadása. 21: Hírek. 21:25: Tánclemezek. 22: A rigy. Felolvasás. 22:25: Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál. 22:55: Időjárásjelentés. 23: Rendőrzenekar.

Belgrád. 13: Népdalok. 13:45: Rádiózenekar. 15: Lemezek. 19:05: Lemezek. 20:40: Lemezek. 21: Opera.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 8.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12:10: Lemezek. 13: Rádiószalonzenekar. 13:20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13:30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14:20: A zene folytatása. 15: Különléle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Tudományos krónika. 19:17: Gyermekzenekarok lemezekről. 19:50: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Mircea Mancaș előadása a művészetéről. 20:20: Valentina Crețoiu Tassian román dalokat énekel. 20:45: Hírek. 21: Em. Ciomag a szimfónikus hangverseny sorrendjét ismerteti. 21:15: A Filharmonica zenekar szimfónikus hangversenye. 22:10: Hírek, sportközlemények. 22:25: A zene folytatása. 23: Román zene lemezek. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7:45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Felolvasás. 13:10: A rádió szalonzenekara. 13:40: Hírek. 14:20: Időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés. 14:30: Országos Postászenekar. 15:30: Hírek. 17:15: Russzin előadás. 17:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:45: Gazdasági előadás. 18:45: Tánclemezek. 19: Közvetítés a képzőművészeti kiállításról. 19:30: Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál. 20:15: Hírek. 20:55: Zenés vasárnap Belgrádban. Hangfelvétel. 21:50: A Norma árnyékában. Zeud's egybeállítás. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23:10: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 0:25: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 18:15: Duljien Klára hegedű, zongorán kíséri Dankó Aladár. 19:45: Angol nyelvoktatás. 20:15: Beszkárt zenekar. 21: Hírek, ügétversenyeredmények. 21:25: Bölcs Boesor Máté, Szabad Lajos elbeszélése. 21:55: Beethoven: B-dúr vonósnégyes hanglemezeiről. 22:35: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Lemezek. 14:10: Népdalok. Lemezek. 19:30: Rádiózenekar. 20:40: Schrammel négyes. 21: Vidámság. 22: Népdalok.